

KIRKON SAAVUTETTAVUUSOHJELMA

mahdollistava KIRKKO

RAAMATTUTYÖSKENTELYMATERIAALI
IHMISKÄSITYKSESTÄ JA YHTEISÖLLISYYDESTÄ

RAAMATTUTYÖSKENTELYMATERIAALI
IHMISKÄSITYKSESTÄ JA YHTEISÖLLISYYDESTÄ

Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 66
Kirkko ja toiminta

Kirkkohallitus
Helsinki 2018

Sisällysluettelo

Mahdollistava kirkko Raamattutyöskentelymateriaali ihmiskäsityksestä ja yhteisöllisyydestä

© Kirkkohallitus 2018
Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja 66
Kirkko ja toiminta
Suositukset, ohjeet ja oppaat
Asianumero: DKIR/378/06.02/2018

Työryhmä

Mika Aspinen, Tiina Peippo,
Jukka Sariola, Riitta Kuusi (toim.)

Kuvat

Kirkon kuvapankki

Ulkoasu ja taitto

Teemu Junkkaala / gstj.fi

Julkaisun ulkoasu on toteutettu
Selkokeskuksen selkotaitto ja selkokuva
-ohjeistuksen perusteella.

ISBN 978-951-789-600-9 (nid.)
ISBN 978-951-789-601-6 (PDF)
ISSN 2341-9393 (painettu)
ISSN 2341-9407 (verkkopainatus)

Painopaikka

Grano, Kuopio 2018

Mahdollistava kirkko	6
Jumalan kuvaksi hän meidät loi	9
Minä olen ihme!	15
Ei ole ihmisen hyvä olla yksinään	25
Saat syödä minun pöydässäni	31
Mitä sinä haluat?	39
Jos pääsen koskettamaan	47
Jumalan teot tulisivat julki	54
Kaikki saavat rukoilla	65
He kaikki ovat yhtä	71
Jäseniä on monta, ruumis on yksi	76
Tulkaa, kaikki on jo valmiina	83
Lähteitä ja lisämateriaalia	90

Mahdollistava kirkko

Mahdollistava kirkko -materiaali on tarkoitettu keskustelun virikkeeksi, kun pohditaan, millainen yhteisö seurakunta on, ketä siihen kuuluu sekä millainen käsitys ihmisestä ohjaa suunnittelua, päätöksentekoa ja toimintaa seurakunnassa. Nämä käsitykset vaikuttavat koko seurakunnan elämään ja siihen, kuinka seurakunnan resursseja käytetään.

Voidaan puhua saavutettavasta, osallistavasta tai inklusiivisesta seurakunnasta, joka on avoin kaikille. Silloin erilaiset osallisuuden esteet on pyritty poistamaan tai niiden vaikutukset minimoimaan. Jokainen saa tietoa sellaisella tavalla, jolla hän voi ottaa sen vastaan. Messussa evankeliumi välittyy sellaisella kielellä, jota läsnäolijat ymmärtävät ja johon he voivat liittyä. Liikkumisen esteet on poistettu, valaistus on riittävä ja äänentoisto toimii. Jokainen ihminen voi olla osallisena seurakuntayhteydestä, osallistua seurakunnan toimintaan ja rikastuttaa sitä omilla lahjoillaan.

Mahdollistava kirkko -materiaalin idea pohjautuu kirjaan **Enabling Church**, joka on syntynyt Lontoossa pidetyssä Mahdollistava kirkko -konferenssissa (Enabling Church conference). Muita taustamateriaaleja ovat **saavu – Kirkon saavutettavuusohjelma** ja Kirkkojen Maailman Neuvoston yhteydessä toimivan vammaisten henkilöiden muodostaman EDANin uusin teologinen raportti **A Gift of Being**. Materiaaliin on koottu raamatuntekstejä, jotka liittyvät kristilliseen ihmiskäsitykseen sekä käsitykseen kirkosta ja seurakunnasta. Alun perin näkökulmana on ollut vammaisten ihmisten osallisuus ja osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen kristillisissä kirkoissa ja yhteisöissä. Mahdollistavassa kirkossa, kaikkien kirkossa on tilaa monenlaisille ihmisille ja ihmisryhmille, sen tähden mukaan on otettu myös muiden yhteiskunnassa ja kirkossa usein syrjään jäävien ihmisten ja ryhmien osallisuutta koskevia keskusteluaiheita.

Osa teemoista on samoja kuin edellä mainitussa kirjassa, mutta mukana on muitakin ihmiskäsityksen tai yhteisöllisyyden kannalta keskeisiä aiheita. Raamatunkohtia on avattu nimenomaan kulloisenkin teeman näkökulmasta. Teemoja syvennetään keskustellen ja toiminnallisten tehtävien avulla. Tehtävistä voidaan valita tilanteeseen sopivat ja niitä voi soveltaa tarpeen mukaan. Teemoihin liitetyt hartaudet on pyritty tekemään sellaisiksi, että mahdollisimman monet ihmiset voivat osallistua niihin.

Materiaali on tarkoitettu niin seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kuin seurakunnan eri piirien vetäjien avuksi, siis koko seurakunnan yhdessä työstettäväksi. Jokin teema voidaan valita esimerkiksi koulutuspäivän tai seurakuntaillan aiheeksi. Se voi toimia yhteisen työkokouksen tai kirkkoneuvoston kokouksen virikkeenä tai muun kokoontumisen hartautena.

Materiaalia voi myös hyödyntää opintopiirin tapaan ja koota siitä kiinnostavan kokonaisuuden. Työskentelyssä voi nousta esille asioita, joista ei ehkä ole totuttu puhumaan seurakunnassa. Työskentelyn vetäjän on kyettävä luomaan turvallinen ilmapiiri, jossa voi tuoda esille myös hyvin henkilökohtaisia asioita ja kokemuksia. On tärkeää painottaa sitä, että ryhmässä puhutut asiat pysyvät ryhmässä.

Mahdollistava kirkko -materiaalin työstäneessä asiantuntijaryhmässä Raamatun tekstien taustoista on vastannut raamattukouluttaja Mika Aspinen, Kirkon koulutuskeskus, seurakuntatyön asiantuntijana on ollut kehitysvammaistyön pappi Tiina Peippo sekä kokemusasiantuntijana Kirkon saavutettavuuden ja vammaisuuden neuvottelukunnan puheenjohtaja Jukka Sariola. Materiaalin on toimittanut saavutettavuuden asiantuntija Riitta Kuusi, Kirkon jumalanpalvelus ja yhteiskunta.

Mahdollistava kirkko -materiaali on myös verkossa: **sakasti/saavutettavuus/mahdollistava kirkko**.

1. Jumalan kuvaksi hän meidät loi

1. Moos. 1:26-31

Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu." Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu." Jumala sanoi vielä: "Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päällä on, ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintonanne. Ja villieläimille ja taivaan linnuille ja kaikelle, mikä maan päällä elää ja liikkuu, minä annan ravinnoksi vihreät kasvit." Niin tapahtui. Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kuudes päivä.

Luomiskertomus viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/alkukertomukset.html>

1. Joh. 3:2

Rakkaat ystävät, jo nyt me olemme Jumalan lapsia, mutta vielä ei ole käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Sen me tiedämme, että kun se käy ilmi, meistä tulee hänen kaltaisiaan, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena kuin hän on.

Taustaa

Vanhan testamentin luomiskertomuksen mukaan Jumala loi meidät ihmiset omaksi kuvakseen. Uuden testamentin mukaan me tulemme Jumalan Pojan kaltaisiksi. Nämä kaksi asiaa ovat uskon ytimessä.

Jumala totesi luomistyöstään: *kaikki oli hyvää*. Onko kaikki luotu on hyvää, onko kaikki luotu täydellistä? Ovatko valokuvamallit, näyttelijät ja urheilijat tai muut julkisuudessa esiintyvät ihmiset esimerkkejä siitä, millainen ihminen on täydellinen Jumalan kuva? Ovatko fyysisesti vähemmän

täydelliset tai ulkonäöltään vähemmän kauniit ihmiset myös vähemmän Jumalan kuvia? Sanomme, että kauneus on katsojan silmässä. Mitä Jumala näkee, kun hän katsoo meitä ihmisiä, jotka hän on luonut kuvakseen?

Jos fyysisiltä ominaisuuksiltaan itsenäiseen elämään kykenevä ihminen on normaali, onko vammaisen ihminen epänormaali, jos hän tarvitsee apua joissakin tilanteissa? Tällainen ajattelu voi olla hyvin loukkaavaa. Jos ajattelemme, että joku on vähemmän Jumalan kuvaksi luotu kuin toinen, alamme pitää ihmisiä eri arvoisina. Historiassa on useita esimerkkejä siitä, mihin tällainen ajattelu voi äärimmillään johtaa.

Kristittyinä ajattelemme myös, että Jumalan kuva meissä on turmeltunut. Tämä koskee kaikkia ihmisiä. Me tarvitsemme Vapahtajaa, syntiemme sovitusta ja Pyhän Hengen uudistavaa voimaa, että tulisimme Kristuksen kaltaisiksi. Silloin Jumalan kuva meissä voi tulla ennalleen.

Sanottua

Jumalan silmissä kaunis.
(Kirkon kasvatuksen painopiste 2006–2008)

Jokainen meistä on luotu heijastamaan Jumalan kuvaa omilla kasvoillaan, omalla persoonallaan ja elämällään.
(Matleena Ikola)

*Olisiko jokin toisin
jos huomaisit tuon hymyn
Luojaasi hymyn
kun hän katselee luomaansa
Mitä tapahtuisi
jos ottaisit todesta tuon katseen
hymy tarttuisi ja
alkaisit katsella itseäsi
Luoja lailla
hyvä ja kaunis
elämän iloon kutsuttu
hyväksynnän hyväilemä
vapahduksen voimistama*
(Irja Askola)

Jumalan kätten luomus on elävä persoona, ihmissydän.
(Jean Vanier)

Vain Jumala, kaiken elämän lähde, voi ottaa tämän suuren luomisen riskin – sillä luotu, joka pystyy sanomaan ”kyllä”, voi sanoa myös ”ei”.
(Jean Vanier)

Keskusteltavaa

- Mitä sinulle merkitsee se, että sinut on luotu *Jumalan kuvaksi*? Mitä tämä tarkoittaa ihmiskunnalle sen koko moninaisuudessa?
- Kuvaa ja kaltaisuutta tutkitaan kuvakorttien avulla. Voitte käyttää esimerkiksi kuvallisia postikortteja tai aikakauslehdistä leikattuja kuvia. Jokainen valitsee kaksi korttia. Toinen kortti on sellainen, joka muistuttaa Jumalasta, Luojaista, toinen kuvaa jollakin tavalla henkilöä itseään. Ihminen tutkii valitsemiaan kortteja ja niiden samankaltaisuutta: mitä näen kortissa Jumalasta, entä itsestäni. Miten näissä korteissa olen Jumalan kuva ja hänen kaltaisensa? Pienissä (2–3 hlöä) ryhmissä esitellään kortit, kuvat ja omat pohdinnat. Ryhmä keskustelee siitä, onko helppoa vai vaikeaa nähdä toisten korttipareissa niiden yhteiset piirteet.
- Ajattele tuntemaasi henkilöä, joka on jollakin tavalla *erilainen*, hänellä voi olla jokin vamma tai hän on ihonvärittään tai hänen äidinkieltään on toinen tai hän kommunikoi muuten kuin puheella. Esittele hänet muille ilman, että mainitset hänen kyseistä ominaisuuttaan. Lopuksi voit pyytää muita arvaamaan, mikä on kuvaillun henkilön ihonväri, vamma tai muu ominaisuus, jonka perusteella häntä voidaan pitää erilaisena.
- Pyydä henkilöitä, joilla on jokin vamma, kertomaan elämästään ilman, että he kertovat vammastaan ja siitä, kuinka vamma vaikuttaa heidän elämäänsä.
- Lue seuraavalla sivulla oleva kuvaus sokeutumisesta ja kuuroutumisesta. Miten vammautuminen aikuisiällä vaikuttaa identiteettiin?

Syntymästään saakka sokea tai kuuro ihminen on syntynyt sokean maailmaan tai kuuron maailmaan. Hän on alusta saakka tuon maailman kansalainen. Jos ihminen sokeutuu tai kuuroutuu tai vaikkapa menettää puhekykynsä myöhemmin elämässään, hän menettää sen maailman, johon hän on syntynyt. Hän tulee tietoiseksi menetyksestään, vammastaan, ruumiissaan tapahtuneesta muutoksesta. Yleensä ihmiset kokevat elävänsä maailmassa, mutta myöhemmin elämässään vammautunut ihminen elää ruumiissaan.

Kun äskettäin vammautunut ihminen alkaa toipua menetyksestään ja sen aiheuttamasta sokista, hän alkaa rakentaa maailmaansa uudelleen. Esimerkiksi sokean kädet eivät enää ole vain erilaisten asioiden tekemistä varten, vaan myös erilaisten esineiden tunnistelua varten ja myös niiden kauneuden havaitsemista varten. Kuuroutuneen ihmisen kädet saavat myös uuden tehtävän, ne välittävät ajatuksia ja kokemuksia, niistä tulee kielen ja kommunikoinnin väline. Kuurosokeutuneella ihmisellä tunto- ja liikeaisti välittävät myös kielellistä vuorovaikutusta.

Kun sokeutunut tai kuuroutunut ihminen alkaa tottua vammaansa, hän vähitellen palaa ruumiistaan takaisin maailmaan. Hän ei elä enää maanpakolaisuudessa, vaan saa takaisin kansalaisuutensa. Hänen ruumiinsa on taas integroitunut osaksi ympäröivää maailmaa. Aikaisempi maailma on vain unelma. Hän ei ainoastaan ole olemassa, vaan hän elää taas muuttuneessa maailmassa.

- 1. Johanneksen kirjeessä sanotaan: *vielä ei ole käynyt ilmi, mitä meistä tulee.* Kuinka ymmärrät tämän, muuttaako se käsitystä ihmisen olemuksesta?
- Keskustelkaa erilaisista käsityksistä vammaisuudesta, niiden hyvistä ja huonoista puolista: lääketieteellinen malli, sosiaalinen malli, mitä muita käsityksiä on? Onko olemassa raamatullinen vammaisuuden malli? Miten erilaiset käsitykset vaikuttavat siihen, kuinka vammaisiin ihmisiin suhtaudutaan yhteiskunnassa tai kirkossa?
- Ajattele ominaisuutta tai taitoa, jossa olet todella hyvä ja toista, jossa tunnet itsesi huonoksi tai avuttomaksi.

Kuvaile kumpaakin parilla lauseella. Miltä tuntuisi, jos aina joutuisit tekemään vain sitä, missä tunnet itsesi huonoksi, mitä et osaa etkä saisi koskaan tehdä sitä, missä olet hyvä?

- Mitä Jeesus tekisi? Mitä seuraavat kohtaamiset kertovat Jeesuksen tehtävästä ja tavasta toimia ihmisten kanssa? Esim. nainen kaivolla (Joh. 4:1–26), spitaalia sairastavat miehet (Mark. 1:40–45, Luuk. 17:11–19), tullimiehet (Matt. 9:10–13)

Hartaus

Hartautta varten pöydälle voidaan koota esimerkiksi erilaisia, erivärisiä mukeja, laseja tai muita astioita. Osa astioista voi olla vanhoja, osa uusia, osa isoja, osa pieniä. Ne kuvastavat sitä, kuinka monenlaisia me ihmiset olemme, kuitenkin me kaikki olemme ihmisiä, Jumalan kuvaksi luotuja.

- E** Isä, kiitämme sinua siitä, että olet luonut näin monenlaisia ihmisiä. Jokainen meistä heijastaa jotakin sinusta.
- K** Kiitämme sinua jokaisesta ihmisestä, Herra.
- E** Herra, anna anteeksi, että olemme kovasydämissiä, etsimme toisista ihmisistä enemmän sitä mikä meidät erottaa kuin sitä, mikä meissä on yhteistä.
- K** Anna meille anteeksi, puhdistu mielemme ja uudista meidät, Herra.
- E** Rukoilemme sinua, että voisimme paremmin ymmärtää toisiamme, ihmisiä, jotka sinä olet luonut, historiaamme ja tapojamme, kulttuurejamme, taidetta, musiikkia ja kirjallisuutta.
- K** Kiitämme sinua kaikista ihmisistä, Herra.
- E** Herra, anna anteeksi, että olemme suvaitsemattomia toisia kansoja kohtaan, emme näe toistemme ominaispiirteitä emmekä ole kiinnostuneita toistemme tavoista tai ajattelusta, kielestä tai uskomuksista.
- K** Anna meille anteeksi, puhdistu mielemme ja uudista meidät, Herra.

- E** Kiitos yhteiskunnassamme ja kirkossamme olevista monenlaisista ihmisistä. Monet meistä kamppailevat vaikeuksien kanssa, vastoinkäymisten tai heikkouden kanssa, fyysisten ja psyykkisten haasteiden kanssa. Jokainen meistä on ainutlaatuinen. Sinä tunnet jokaisen ja rakastat jokaista.
- K** Kiitämme sinua kaikista ihmisistä, Herra.
- E** Herra, anna meille anteeksi, että olemme rakentaneet muureja ja esteitä, jotka vammauttavat muita ihmisiä. Anna anteeksi, että olemme pystyttäneet todellisia raja-aitoja, että meillä on syrjiviä asenteita, jotka estävät kaikkia ihmisiä pääsemästä täyteen yhteyteen kirkossa ja seurakunnissa.
- K** Anna meille anteeksi, puhdista mielemme ja uudista meidät, Herra.
- E** Herra, anna anteeksi, että emme aina ojenna ystävän kättä tai yritä rikkoa rajamuureja väliltämme.
- K** Anna meille anteeksi, puhdista mielemme ja uudista meidät, Herra.
Aamen.

2. Minä olen ihme!

Ps. 139: 13–16

*Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.
Minä olen ihme, suuri ihme,
ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi,
minä tiedän sen.
Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.*

Ps. 139:13–16 viittomakielellä:
<http://viittomakieli.evl.fi/kaste.html>

2. Moos. 4:10–12

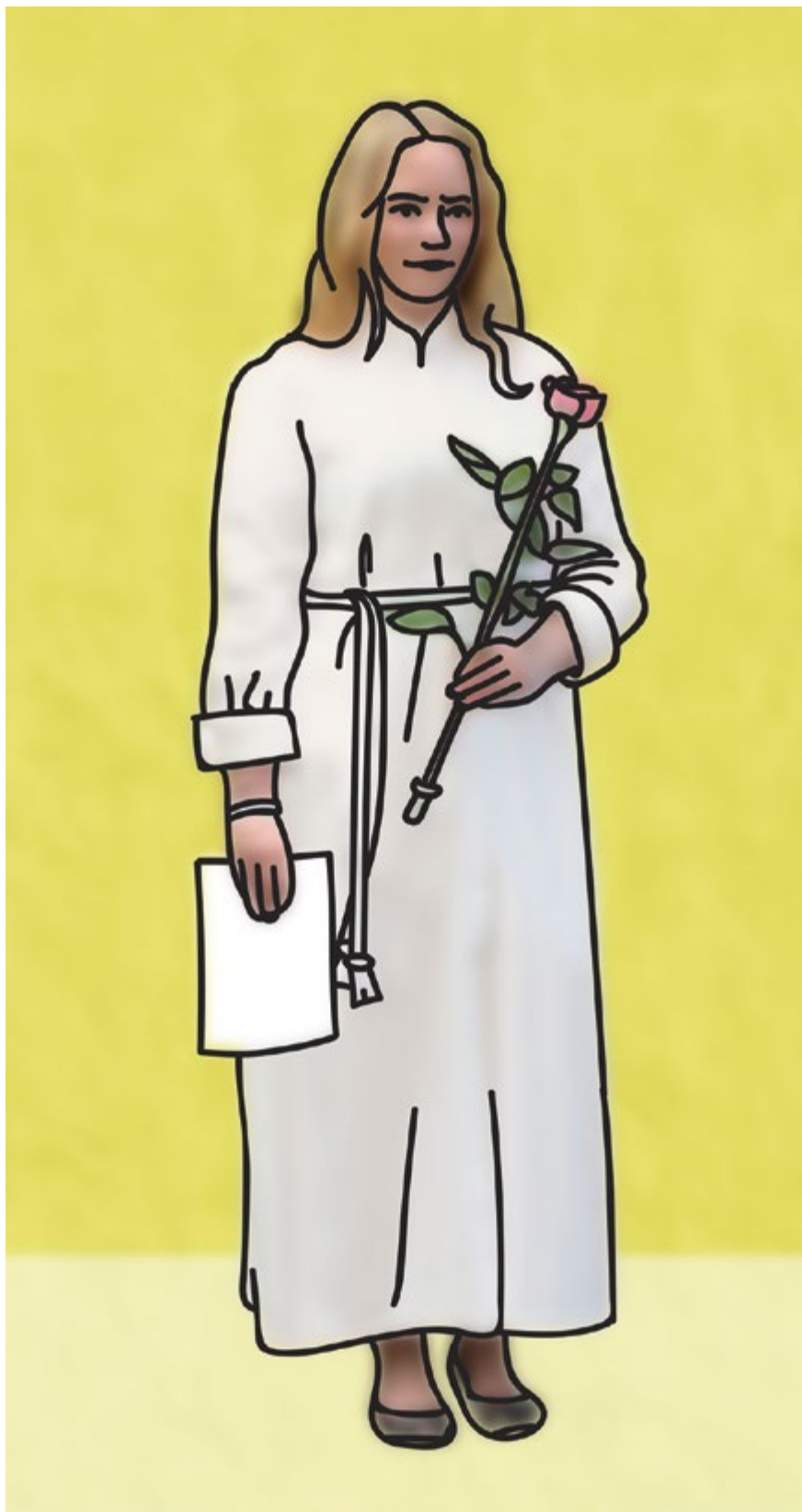
*Mooses sanoi Herralle: "Mutta, Herra, minä en ole koskaan ollut hyvä puhuja enkä ole nytkään, vaikka sinä olet puhunut minulle. Minulla on hidas puhe ja kankea kieli."
Herra sanoi hänelle: "Kuka on antanut ihmiselle suun? Kuka tekee ihmisestä mykän tai kuuron, näkevän tai sokean?
Enkö juuri minä, Herra? Mene nyt, minä olen sinun kanssasi, kun puhut, ja neuvon sinulle, mitä sinun tulee sanoa."*

2. Kor. 4:7

Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme.

Taustaa

Jumala loi meidät kaikki omaksi kuvakseen – meistä jokainen on ihme! Jumalan kuvaksi luotuisuus ei tarkoita fyysistä kaltaisuutta. Psalmin kirjoittaja kuvaa kehoamme todisteena Jumalan hienosta käsityöstä.

Ihmisen vammaisuus tai jokin muu ominaisuus ei ole Jumalalle yllätys. Jumala ottaa vastuun siitä, millaisia kykyjä hän on meille antanut. Kyse ei ole sattumasta, vaan jokaisen ihmisen tarkoituksellisesta suunnittelusta ja muotoilusta juuri sellaiseksi ihmiseksi, joksi Jumala on hänet tarkoittanut.

Ihmisyyteen kuuluu myös elämän hauraus ja rajallisuus. Raamatun läpi kulkee punaisena lankana ajatus siitä, että voima tulee näkyväksi heikkoudessa. Pienet sotajoukot voittavat suuremman ja vahvemman maan soturit, Daavid voittaa Goljatin, Daniel kääntää Nebukadnessarin sydämen Jumalan puoleen. Paavali, joka kamppailee oman vammansa kanssa, kuulee nämä sanat: *Minun armoni riittää sinulle. Voima tulee täydelliseksi heikkoudessa.* (2. Kor. 12:9)

Jobin kirja tarjoaa kiehtovalla tavalla toisenlaisen näkökulman. Kun Job on menettänyt läheisensä ja omaisuutensa ja hän valittaa ahdinkoaan, Jumala vastaa hänelle kysymyksin: *Sinäkö tunnet taivaan säännöt, määräätkö sinä, miten ne vaikuttavat maan päällä? Kuka on antanut iibis-linnulle viisauden? Kuka on antanut kukolle ymmärryksen?* (Job 38:33, 36) Näin Jumala laajentaa Jobin näkökulmaa elämään ja maailmaan.

Yksi määritelmä kristinuskolle voisi olla, että se on luottamista siihen, että Jumala tietää parhaiten, tapahtui mitä tahansa. Ovatpa olosuhteet millaiset tahansa, voimme luottaa siihen, että Jumala ei ole menettänyt hallintaansa, kaikkivaltiuttaan, vaan hän huolehtii meistä. Jumalalla on suunnitelma meidän elämällemme.

Jeesus ei luvannut seuraajilleen mutkatonta elämää, jossa kaikki menee hyvin. Jumalan suunnitelmaan voi kuulua myös se, että meillä on tilapäinen tai pysyvä vamma. Minkä tahansa tehtävän Jumala meille antaakaan, hän myös varustaa meidät tuohon tehtävään. Paavali tiesi tämän: *Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme.* (2. Kor. 4:7) Kotitaloudessa käytetyt saviastiat eivät olleet erityisen kauniita tai kestäviä. Ne saattoivat rikkoutua, kun ne joutuivat kovaan käyttöön. Elämässä joudumme kasvatusten oman haavoittuvuutemme kanssa. Kun omat kykymme

ja taitomme loppuvat, Jumalan voima tulee meille vahvuudeksi.

Jeesuksen kokemukset ristillä olivat lamauttavia ja nöyryyttäviä. Jeesus suostui niihin varmana siitä, että ne olivat osa Jumalan suunnitelmaa. Ennen ristiinnaulitsemista Jeesuksen silmät peitettiin ja häntä pilkattiin, hän oli samalla tavalla haavoittuva ja avuton kuin esimerkiksi sokea henkilö voi olla. Ollessaan kaikkein haavoittuvimmillaan ristillä Jeesus saavutti suurimman voiton. Katsomme Jeesukseen, uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle. (Hepr. 12:2)

Sanottua

*Olisiko jokin toisin
jos oikeasti uskoisit
että olet kaunis ja komea
elinkelpoinen
sellaisenasi riittävä,
itsellesi ja Jumalalle
Mikä muuttuisi
jos alkaisit katsella itseäsi
Luojaasi lailla
avartuisit avaraan olemiseen
ja kuulisit kauneutesi kutsun
(Irja Askola)*

*Elämän antaminen toiselle on sitä, että on täynnä pyhää
ihmettelyä ja kunnioitusta toisen ihmisen salaisuuden
edessä, että näkee kauneuden kaiken sen sisällä ja takana,
mikä toisessa on särkynyt.
(Jean Vanier)*

*Erilaisuuden kohtaaminen on matka toisen luokse.
Erilaisuuden kokeminen on tie omaan minään.
(Pentti Murto)*

*Rakastaminen ei ole sitä, että annat rikkauksiasi, vaan että
paljastat toisille heidän aarteensa, heidän lahjansa, heidän
arvonsa ja luotat heihin ja heidän kykyynsä kasvaa.
(Jean Vanier)*

Keskusteltavaa

- Miten suhtaudut ajatukseen, että Jumala on luonut jonkun ihmisen sokeaksi tai toisen kuuroksi? Voiko sokeus, kuurous tai jokin muu vamma olla Jumalan lahja ihmiselle? *Herra sanoi hänelle: ”Kuka on antanut ihmiselle suun? Kuka tekee ihmisestä mykän tai kuuron, näkevän tai sokean? Enkö juuri minä, Herra?”* (2. Moos. 4:11)
- *Tämä aarre on meillä saviastioissa.* (2. Kor. 4:7a)
Tee mielikuvaharjoitus siitä, millainen on saviastia:
 - olet savea, millaista savea olet
 - savenvalaja muokkaa savea, kuinka mukaudut savenvalajan käsittelyyn
 - savenvalaja dreijaa sinusta astiaa, millaista astiaa hän tekee
 - millainen saviastia haluaisit olla: vesiastia, keittokulho, savipullo jne.Keskustelkaa pareittain, miltä harjoitus tuntui. Mitä se kertoi sinulle itsestäsi?
- Voit jatkaa harjoitusta miettimällä, voisitko olla astia, joka on tehty jostakin muusta materiaalista esim. lasi, metalli, rauta jne.
 - mitä eroa on eri materiaaleista tehdyillä astioilla ja niiden käyttötarkoituksella
 - millaisia ihmisiä eri materiaalit voisivat kuvata
- Etsi Raamatusta esimerkkejä siitä, kuinka heikkous voittaa vahvuuden. Millaisia esimerkkejä löydät elävästä elämästä siitä, kuinka heikkous voittaa vahvuuden. Mitä nämä esimerkit kertovat siitä, kuinka Jumala toimii?
- Miltä hyvä elämä näyttää vammaisten ihmisten näkökulmasta?
 - voit miettiä tätä jonkun tuntemasi sokean tai kuuron tai liikuntavammaisen ihmisen näkökulmasta tai yrittää samaistua jollakin tavalla vammaisen ihmisen näkökulmaan
 - keskustelkaa lopuksi yhdessä, miten vammaisuus vaikuttaa tai eiväikuta kokemukseen hyvästä elämästä
- Suhtaudummeko fyysisesti vammaisiin ihmisiin eri tavalla kuin ihmisiin, joilla on psyykkisiä ongelmia?

- Mitä ajattelet abortista tai eutanasiasta? Onko suhtautumisesi muuttunut, ja jos on, niin mitkä asiat ovat vaikuttaneet muutokseen?
- Keskustelkaa elokuvien Jeesus-kuvista. Mistä niistä pidät eniten? Perustele mielipiteesi.
- Lukekaa lopuksi:

Jes. 53:2b–5

*Ei hänellä ollut vartta, ei kauneutta,
jota olisimme ihaillen katselleet,
ei hahmoa, johon olisimme mieltyneet.
Hyljeksitty hän oli, ihmisten torjuma,
kipujen mies, sairauden tuttava,
josta kaikki käänisivät katseensa pois.
Halveksittu hän oli, me emme häntä minään pitäneet.*

*Ja kuitenkin: hän kantoi meidän kipumme,
otti taakakseen meidän sairautemme.
Omista teoistaan me uskoimme
hänen kärsivän rangaistusta,
luulimme Jumalan häntä niistä lyövän ja kurittavan,
vaikka meidän rikkomuksemme olivat
hänet lävistäneet
ja meidän pahat tekomme hänet ruhjoneet.
Hän kärsi rangaistuksen,
jotta meillä olisi rauha,
hänen haavojensa hinnalla
me olemme parantuneet.*

Jes. 53 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/evankeliumikirja.html>

- Parikeskusteluna vastatkaa vuorotellen yhdellä lauseella kysymykseen: ”Kuka sinä olet?” Keskustelkaa vastauksistanne. Mihin luonnehdinnat perustuvat: ikään, ammattiin, sukupuoleen, työuraan, perhesuhteisiin, ulkonäköön, luonteenpiirteisiin, Jumala-suhteeseen vai johonkin muuhun asiaan? Mitä vastaukset kertovat siitä, kuinka miellämme itsemme, millaiset ovat arvomme tai millainen on uskomme? Jakakaa keskeiset ajatukset koko ryhmälle.

- Keskustelkaa kokemuksistanne ystävyssuhteista, jotka ovat vaikuttaneet koko elämääänne. Mikä suhteessa on merkittävää?
- Psalmi 139 luetaan usein kastejuhlassa, se on myös hautaan siunaamisen kaavassa yhtenä vaihtoehtona. Lukekaa Ps. 139 kokonaan ja keskustelkaa siitä, millainen kokonaisuus psalmista silloin muodostuu.

Hartaus 1

- K** Luoja Jumala, ylistämme sinua siitä, että olet luonut kaiken hyväksi.
- E** Sinä olet luonut minut sisintäni myöten, äitini kohdussa olet minut punonut.
- K** Isämme, kaikki lapsesi heijastavat sinun kauneuttasi ja armoasi.
- E** Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.
- K** Jumala, kaiken hyvän antaja, me riemuitsemme sinun teoistasi!
- E** Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä, muotoni kuin syvällä maan alla, mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
- K** Anna minulle se ilo, että hyväksyn ruumiini, sieluni ja mieleni. Anna minulle se ilo, että hyväksyn toiset ihmiset. Minä tiedän, että sinä tunnet heidät ja rakastat heitä.
- E** Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani, sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu. Ennen kuin olin elänyt päivääkään, olivat kaikki päiväni jo luodut.

K Herra, sinun suunnitelmasi ja tarkoituksesi ovat meille salaisuus, emme aina ymmärrä niitä. Kiitos, että sinä luotat meihin, auta meitä luottamaan sinuun. Kiitos suuresta rakkaudestasi meitä kohtaan! Amen.

Hartaus 2

Tehkää Psalmista 139 oma versio nykykielellä. Voitte ottaa mukaan ajankohtaisia aiheita, jotka liittyvät ihmiskäsitykseen ja ihmisten moninaisuuteen. Lukekaa katkelmia näistä nykyversioista samaan tapaan kuin edellä.

Hartaus 3

Valkoisella liinalla peitetty pöytä, jolla on risti sekä rikkiäinen kuppi, lautanen tai jokin muu astia tai rikkimenneen astian sirpaleita. Rikkimennyt astia ja sirpaleet muistuttavat meitä ihmisen elämän hauraudesta ja elämän rajallisuudesta.

Vuororukous:

E Jumala, Luojamme, kiitämme sinua elämän lahjasta.

K Kiitos, että sinä olet antanut meille elämän.

E Jumala, Luojamme, kiitämme sinua elämän rikkaudesta ja moninaisuudesta.

K Kiitos, että sinä olet luonut meistä jokaisen omaksi kuvaksesi.

E Jumala, Luojamme, kiitämme sinua kaikista niistä lahjoista, joita olet antanut kullekin meistä.

K Kiitos, että sinä olet siunannut meitä lahjoillasi.

Ryhmä voi keskustella siitä, mitä rikkiäinen astia tai sirpaleet kertovat elämän hauraudesta tai elämän rajallisuudesta. Voitte laittaa sirpaleet tai rikkoutuneen astian kiertämään ryhmässä, se, jolla sirpaleet tai astia on, saa puheenvuoron.

Raamatun luku:

Jer. 18: 1–4

Jeremialle tuli tämä Herran sana: ”Mene savenvalajan työpajaan! Siellä saat kuulla, mitä minä haluan sanoa sinulle.”

Minä menin savenvalajan työpajaan, jossa hän parhaillaan työskenteli pyöränsä ääressä. Jos valmistumassa oleva astia meni pilalle hänen käsissään, hän muotoili samasta savesta uuden, sellaisen kuin halusi.

tai

Jes. 29: 16

Eikö savenvalaja muka ole saveaan kummempi? Sanooko teos tekijästään: ”Ei hän ole minua tehnyt”? Sanooko luomus luojastaan: ”Ei hän mitään ymmärrä”?

2. Kor. 4:7

Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme.

Mietiskely (tai laulu):

*Savea mä vain olen Herra pöydälläsi,
käsissäsi rikkiäinen astiani.
Kova kuori kolhiintunut aivan,
luulin kaiken jo kestäväni.*

*Hellät kädet kun saivat minut murtaa
silloin huomasin tuskassani.
Hyvä näin on sittenkin vain luottaa,
onhan kädessäsi elämäni.*

*Oma tahtoni vaikka taistelikin vastaan,
kädet Mestarin sen saivat murtumaan.
Siinä itkien vain edessänsä,
rakkaus sai minut muuttumaan.*

*Viimeinenkin pala murtui astiasta,
silloin Herra kaiken uudeksi loi.
Uuden astian täytti öljyllänsä,
Hengen tulta palaa se voi.
(Anne Blumen)*

Isä meidän -rukous yhteen ääneen:

Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja
voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

3. Ei ole ihmisen hyvä olla yksinään

1. Moos. 2:18–22

*Herra Jumala sanoi: ”Ei ole hyvä ihmisen olla yksinään.
Minä teen hänelle kumppanin, joka sopii hänen avukseen.”
Ja Herra Jumala muovasi maasta kaikki villieläimet ja kaikki
taivaan linnut ja vei ne ihmisen luo nähdäkseen, minkä
nimen hän kullekin antaisi. Ja jokainen elävä olento sai sen
nimen, jolla ihminen sitä kutsui. Näin ihminen antoi nimet
kaikille karjaeläimille, kaikille linnuille ja kaikille villieläimille.
Mutta ihmiselle ei löytynyt sopivaa kumppania.
Silloin Herra Jumala vaivutti ihmisen syvään uneen ja otti
hänen nukkuessaan yhden hänen kylkiluistaan ja täytti
kohdan lihalla. Herra Jumala teki tästä kylkiluusta naisen ja
toi hänet miehen luo.*

Ihmisen luominen viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/alkukertomukset.html>

Laul. I. 1:5–6

*Olen kyllä iholtani tumma,
kuin Kedarin teltat,
kuin Salomonin telttakankaat,
mutta, Jerusalemin tyttäret, minä olen kaunis!
Älkää siihen katsoko, että olen tumma,
että olen päivän paahtama.*

Taustaa

Luomiskertomuksessa sanotaan jotakin hyvin olennaista ihmisen perusolemuksesta: *Ei ole hyvä ihmisen olla yksinään*. Tämän kertomuksen tähtäyspiste on miehen ja naisen välisessä suhteessa. Muinaisina aikoina avioliitto oli ennen muuta kahden suvun välinen sopimus. Toisaalta eroottinen kaipuu ja seksuaalisuus ovat osa ihmisen olemusta. Painopiste on ihmisen kaipuussa intiimiin ihmisuhteeseen, joka on merkitykseltään syvempi kuin muut ihmissuhteet. Tämän tekstin voi luontevasti tulkita sisältävän myös seksuaalivähemmistöt: jokaisella ihmisellä on sama peruskaipuu, huolimatta siitä, että kaipuun kohde hahmottuu eri ihmisillä eri tavoin.

Neito Laulujen laulussa esittelee itsensä yllättävällä tavalla: *Olen tumma, mutta olen kaunis*. Mistä tuo *mutta*? Muinaisina aikoina ihailtiin vaaleaa ihonväriä. Sellainen oli vain yläluokalla, joka saattoi elää suojassa auringon paahteelta, vapaana ruumiillisesta työstä. Suurin osa köyhästä kansasta joutui uurastamaan polttavan auringon alla, ja tummaksi ruskettunut iho kertoi raskaasta raadannasta. Tumma ihonväri saattaisi olla stigma, joka tekee neidosta nuorukaisen silmissä vähemmän viehättävän, ainakin neidon omissa mielikuvissa. Laulujen laulun neito kuitenkin kieltäytyy uhriutumasta, hän ei suostu näkemään itseään vähemmän viehättävänä vain siksi, että hän on tummempi kuin rikkaammat ystävättärensä.

Mikä on se *tummuus*, joka voi aiheuttaa kolauksen vammaisen, eri värisen, eri taustaisen tai eri rotuisen ihmisen itsetunnon? Kenen silmissä hän on *tumma*, häiritsevällä tavalla erilainen? Kenen mielestä hän on muihin ihmisiin verrattuna vähemmän seksuaalinen? Millaisessa ympäristössä hänellä on parhaiten tilaa olla omana itsenään, vakuuttuneena siitä, että juuri *tummana* hän on kaunis?

Sanottua

Ihmisestä tulee täysi ihminen vasta suhteessa toiseen.

Ilman kaipausta olisimme kuolleita kiviä, vailla tulevaisuutta ja toivoa. Kaipaamme rakkautta ja ystävyyttä ja toivomme niiden tuovan mukanaan aavistuksen elämän mielekkyydestä ja tarkoituksesta.
(Björn Vikström)

Mitä peitän ja kaunistelen, sen alla olen tarkalleen sellaisena, miksi vanhempieni ainutkertainen yhdistelmä minut piirsi. Tällä minä rakastan ja tällä suren. Tämä sairastaa ja tämä toipuu. Tällä ruumiilla ikävöin toista ja odotan Jumalaa.
(Kaisa Raittila)

Tiedän, miltä tuntuu toisen kosketus ja miltä oma. Tiedän, miltä tuntuvat lyönti ja nälkä, kylmä ja kuuma ja malttamaton ikävä. Tiedän miltä tuntuu olla rauhassa ja kiirehtimättä minnekään.

Ruumiilla on tarkka muisti. Se muistaa senkin, minkä mieli on torjunut tai unohtanut. Vuosikausia sitä pitkin on valunut katseita, joista se muistaa joka ainoan. Voi miten olet kaunis, se on toivonut edes yhden katseen sanovan, ja sen yhden se on tallettanut harvinaisten aarteidensa joukkoon. Ruumiilta on turha yrittää salata sitä, minkä se tietää. Ruumis muistaa, miten sitä on kohdeltu väärin. Yhtä lailla sen rohkeissa liikkeissä on kaikki se usko hyvään, mikä sen ympärillä on pienestä saakka ollut. Millaisia jälkiä minuun on jäänyt? Millaisia itse jätän muihin?
(Kaisa Raittila)

Yksikään ihminen ei ole saari, täydellinen itsestään, jokainen on pala mannerta, kokonaisuuden osa.
(John Donne)

*Tule ihoni sisään, Jumala.
Piirrä minut kämmeneesi,
että muistaisin tarkoin, mitkä ovat ääriviivani
ja osaisin koetella rajojani
ja oppisin puolustamaan niitä.*
(Kaisa Raittila)

Jokainen ihminen on luotu antamaan, yhteyteen toisten kanssa, rakastamaan.
(Michel Quoist)

Keskusteltavaa

- Millaista on vammaisen ihmisen naiseus tai miehisuus?
- Onko vammaisella henkilöllä oikeus parisuhteeseen ja perheeseen?
- Monet vammaiset henkilöt tarvitsevat hoitajaa tai henkilökohtaista avustajaa jokapäiväisissä toimissa, esim. intiimihygienian hoitamisessa. Aina ei ole mahdollista valita ammattihenkilön sukupuolta. Kehomme reagoi toisen ihmisen kosketukseen omalla tavallaan. Minkälaisia ajatuksia tämä herättää? Mitkä ovat vammaisen henkilön fyysisen koskemattomuuden rajat?

- Onko vammaisella henkilöllä oikeus toteuttaa seksuaalisuuttaan? Miten avustajaa tarvitseva vammaisen voi toteuttaa omaa seksuaalisuuttaan? Avustajan mahdollisuudet ja rajat?

Hartaus

Pöydälle voidaan asetella eri värisiä kankaita. Toisella pöydällä on eri värisiä ja eri muotoisia esineitä, jotka kuvaavat erilaisia ihmisiä. Jokainen valitsee yhden esineen ja asettaa sen kankailla peitetylle pöydälle. Samalla hän voi kuvata jollakin sanalla omaa ruumistaan.

E Ja kuitenkin, Herra, ihmisen ruumis on kaunis. Aina aikojen alusta sinä, taiteilija vertaistasi vailla, uneksit tästä mallista ajatellen, että eräänä päivänä itse ottaisit ihmisruumiin astuessasi ihmisluontoon. Hitaasti sinä muovasit sen voimasi käsillä ja hengitit elävän hengen elottomaan aineeseen. Siitä alkaen, Herra, olet pyytänyt meitä kunnioittamaan lihaa, koska kaikki liha kantaa henkeä ja me tarvitsemme tätä anteliasta ruumista, että oma henkemme pääsisimme yhteyteen toistemme kanssa.

Sanojen pitkänä kulkueena saattaa puhe sielumme läheisen sielun luo, hymy paljastaa tämän sielun huultemme reunoilla, katse esittää sen ruumiimme parvekkeella, kädenpuristus siirtää sen ystävän omaksi, suudelma luovuttaa sen rakastetulle, ja kun puoliset syleilevät, yhdistyy kaksi sielua etsiäkseen kolmatta kolmannessa ruumiissa.

Herra, tänään tuon eteesi erilaiset ihmisruumiit: Aivan pienen lapsen ruumis, prostituoidun ruumis, urheilijan ruumis, työläisen ruumis, vammaisen ruumis,

rikkaan ruumis,
köyhän ruumis,
poikaviikarin ruumis,
sairaana ruumis,
onnettomuudessa olleen ruumis,
halvaantuneen ruumis...
(tähän voidaan lisätä ryhmän omia sanoja)

tässä ne ovat, Herra, kaikki ja kaikenikäiset
ruumiimme.

Tuomme ne kaikki eteesi, Herra, ja
pyydämme sinua siunaamaan niitä levossa ja työssä.

Isä meidän -rukous yhteen ääneen:

Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja
voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

E Jumala pyhittäköön teidät kokonaan ja varjelkoon
koko olemuksenne, teidän henkenne, sielunne ja
ruumiinne. (1 Tess. 5:23)

4. Saat syödä minun pöydässäni

2. Sam. 4:4

Saulin pojalla Jonatanilla oli rampa poika. Hän oli ollut viisivuotias silloin, kun Jisreelistä tuli tieto Saulin ja Jonatanin kohtalosta. Pojan hoitaja oli siepannut hänet pakoon lähtiessään mukaansa, mutta pudottanut hänet kiireissään, ja poika jäi ontuvaksi. Hänen nimensä oli Mefiboset.

2. Sam. 9:1–11

Daavid kysyi: "Mahtaako Saulin suvusta olla enää jäljellä ketään, jolle voisin Jonatanin tähden osoittaa ystävyyttä?" Saulin talossa oli ollut Siba-niminen palvelija. Hänet kutsuttiin Daavidin luo, ja kuningas kysyi: "Oletko sinä Siba?" Hän vastasi: "Olen, herrani." Kuningas kysyi: "Eikö Saulin suvusta ole enää jäljellä ketään, jolle voisin osoittaa ystävyyttä, niin kuin Jumala vaatii?" Siba vastasi kuninkaalle: "On yksi, Jonatanin rampa poika." Kuningas kysyi: "Missä hän on?" Siba sanoi: "Hän on Ammielin pojan Makirin talossa Lo-Dabarissa." Kuningas lähetti palvelijansa hakemaan hänet sieltä.

Tultuaan kuninkaan luo Mefiboset, Saulin pojan Jonatanin poika, heittäytyi kunnioittavasti maahan hänen eteensä. Daavid sanoi: "Mefiboset!" Hän vastasi: "Olen palvelijasi." Daavid sanoi hänelle: "Älä pelkää. Minä haluan osoittaa sinulle ystävyyttä isäsi Jonatanin tähden. Minä annan sinulle isoisäsi Saulin koko maaomaisuuden, ja saat aina syödä minun pöydässäni." Mefiboset kumarsi kunnioittavasti ja sanoi: "Mikä olen minä, sinun palvelijasi, kun käännyt tällaisen koiranraadon puoleen?" Kuningas kutsui luokseen Saulin palvelijan Siban ja sanoi hänelle: "Kaiken sen, mikä on kuulunut Saulille ja hänen suvulleen, minä annan herrasi pojalle. Viljele poikiesi ja orjiesi kanssa hänen maataan ja korjaa sato, niin että herrasi poika saa siitä toimeentulonsa. Mefiboset, herrasi poika, saa kuitenkin aina syödä minun pöydässäni." Siballa oli viisitoista poikaa ja kaksikymmentä orjaa. Hän vastasi kuninkaalle: "Minä teen niin kuin herrani ja kuninkaani käskää." Siitä alkaen Mefiboset söi Daavidin pöydässä kuninkaan poikien joukossa.

Taustaa

Ennen oli tavallista uuden hallitsijan astuessa valtaan, että edellinen kuningas ja hänen perheensä jäsenet tuhottiin. Mefiboset oli ollut elämänsä alussa etuoikeutetussa asemassa, hän oli hallitsijan lapsenlapsi. Kun tieto kuningas Saulin ja hänen poikansa Joonatanin kuolemasta tuli, Mefiboset ja hänen hoitajansa joutuivat kiireesti pakenemaan. Pakomatalla tapahtui onnettomuus, jossa Mefiboset vammautui.

Vuosia myöhemmin Mefiboset asui syrjäisellä maaseudulla. Lo Debar on Gileadissa, joka on Jordanin itäpuolella oleva vuoristoinen alue. Paikan nimi viittaa syrjäiseen paikkaan. Näyttää siltä, että Mefiboset oli lähes unohdettu. Hänen itsetuntoaan kuvaa ilmaus *koiranraato*.

Monet vammaiset henkilöt kokevat, että muut ihmiset kuvaavat heitä ensi sijaisesti heidän vammaisuudestaan käsin: *sokea* tai jopa *pyörätuoliin sidottu*. Ihmisen yksi ominaisuus määrittää, kuka hän on ja millainen hän on. Tosiasiassa näkövammaiset ihmiset tai pyörätuolin käyttäjät elävät useimmiten tavallista elämää, johon kuuluu työ, perhe, harrastukset ja ystävät. Heillä on monenlaisia ominaisuuksia, joista vammaisuus on yksi. Ympäristön rakenteet tai muiden ihmisten asenteet voivat vaikuttaa siihen, että vammaisuus muodostuu toiminnan tai osallisuuden esteeksi.

Daavid halusi osoittaa ystävällisyyttä Mefibosetia kohtaan. Se, mitä tapahtui, oli paljon enemmän kuin mitä tavanomainen hyväntekeväisyys edellyttäisi. Mefiboset sai takaisin entisen asemansa kuninkaallisen perheen jäsenenä, hän sai syödä kuninkaan pöydässä ja hän sai takaisin omaisuutensa ja asemansa. Kuten rocktähti Bono sanoi Afrikan auttamisesta: *Kyse ei ole hyväntekeväisyydestä, vaan oikeudenmukaisuudesta*. Itse asiassa on kyse enemmänä kuin oikeudenmukaisuudesta, on kyse armosta.

Mefibosetin vammaisuus ei näytä haittaavan Daavidia. Kun Samuel valitsi Jumalan johduksesta Daavidin kuninkaaksi veljiensä sijasta, Jumalan ohje Samuelille oli: *Älä katso hänen kokoaan ja komeuttaan, sillä minä*

en hänestä välitä. Herra ei katso kuten ihminen. Ihminen katsoo ulkokuorta, mutta Herra näkee sydämeen. (1 Sam. 16:7) Ehkäpä juuri siitä syystä, että Daavid itse tiesi, mitä oli olla ylenkatsottu ja hyljeksitty, hän toimi näin Mefibosetin suhteen. *Koiranraato* sai takaisin ihmisarvonsa.

Sanottua

Niin kuin kaikki muutkin, vammainen ihminen on yleensä jonkun lapsi, sisarus, vanhempi, ystävä, osa muiden ihmisten ketjua ja koko yhteiskuntaa. (Jenni-Juulia Wallinheimo-Heimonen)

Kyse ei ole hyväntekeväisyydestä, vaan oikeudenmukaisuudesta. (Bono)

Elämä on parempaa yhdessä nautittuna. (Yhteinen keittiö -hanke)

Yhdessä tekeminen luo yhteisön. (Yhteinen keittiö -hanke)

Ihmiset saavat voimaa toisiltaan. Meistä tulee sekä yhdessä että yksilöinä enemmän. (Nelson Mandela)

Keskusteltavaa

- Kertokaa kokemuksia yhteisistä aterioista, jotka ovat jääneet mieleen. Miksi ne ovat olleet merkittäviä?
- Suomessa vieraat kutsutaan usein kahville, monissa muissa kulttuureissa on tapana kutsua vieraat aterialle. Onko mielestänne kahvikutsujen tai yhteisen aterian välillä eroa?
- Tehkää Mefibosetista kaksi roolikarttaa, joissa luonnehditaan Mefibosetia eri näkökulmista. Esimerkiksi sukulaisuussuhteet, ominaisuudet, identiteetti, suhteet muihin ihmisiin. Ensimmäisen kartan

tilanne esittää Mefobosetia Lo-Dabarissa ja toinen myöhemmin kuningas Daavidin luona. Keskustelkaa Mefibosetin esimerkin pohjalta ihmisen erilaisista rooleista. Mistä muotoutuu ihmisen käsitys omasta itsestään, identiteetistään ja ihmisarvostaan? Miten kasvatusta, kasvuympäristö tai henkilökohtaiset ominaisuudet, työ tai ammatillinen asema, ulkonäkö tai toisten ihmisten hyväksyntä vaikuttavat siihen, millaisiksi koemme itsemme?

- Keskustelkaa vammaisuuden vaikutuksesta omakuvaan. Lukekaa Mefibosetin kuvaus itsestään *koiranraatona*. Kuinka vammaisuus vaikuttaa ihmisen identiteettiin?
- Kuningas Daavid palautti Mefibosetin aseman yhteisössä. Kuka ottaa vastuun vammaisten ihmisten, pakolaisten tai jollakin muulla tavalla erilaisiksi koettujen ihmisten puolustamisesta meidän yhteiskunnassamme ja kirkossamme? Onko kyse ihmisoikeuksista ja niiden toteutumisesta kaikkien ihmisten elämässä? Vai onko kyse oikeudenmukaisuudesta vai pohjimmiltaan Jumalan armosta?
- Missä on pyörätuolien käyttäjien paikat kirkossanne tai muissa seurakunnan kokoontumistiloissa? Voivatko ihmiset valita itse paikkansa? Mikä merkitys sillä on ihmiselle, että hän voi istua yhdessä läheistensä kanssa tai osallistua ehtoolliselle yhdessä perheensä kanssa?
- Kuinka pyörätuolin, rollaattorin tai kävelykepin käyttäjä pääsee esimerkiksi alttarialueelle, lukupulpettiin, kuorokorokkeelle tai urkuparvelle? Mikä merkitys tällä on osallistumisen ja osallisuuden kannalta?
- Mitkä käytännöt jumalanpalveluksessa lisäävät, mitkä taas rajoittavat erilaisten ihmisten osallisuutta ja osallistumista?
- Miten ateriyhteys koetaan eri kulttuureissa? Kutsukaa koolle eri kulttuureista ja taustoista olevia ihmisiä ja pyytäkää heitä kertomaan yhteisen aterian merkityksestä omassa kulttuurissaan. Valmistakaa yhteinen ateria niin, että päävastuu aterialta on vuorotellen eri kulttuurien edustajilla.

(Ehtoollis)hartaus

Valkoisella liinalla peitetty pöytä, jolla on risti sekä iso kulho, kulhon toisella puolella puinen kauha (ja toisella puolella ehtoollisaineet: leipä ja viini).

Pöytä muistuttaa meitä aterioista, joita valmistamme kotona sekä pääsiäisateriasta, jonka Jeesus söi opetuslastensa kanssa (ja jonka Jeesus asetti seuraajilleen muistoateriaksi eli ehtoollisesta).

Vuororukous:

E Kiitos luomakunnan lahjoista, jotka annat ravinnoksemme.

K Jumalalle kiitos.

E Kiitos näistä lahjoista, jotka yhdessä jaamme.

K Jumalalle kiitos.

(L Kristus otti leivän ja viinin, siunasi ja jakoi ne. Muistamme hänen elämänsä, kuolemaansa ja ylösnousemustaan.

K Jumalalle kiitos.)

Virsi 59, Leipää pelloilta maan

Ryhmä voi keskustella leivästä:

- millainen on kunkin suosikkileipä
- leivottiinko lapsuuden kodissa leipää
- kuka leipää leipoi
- leivotteko itse leipää

Raamatun luku: Mark. 14:22–25:

Aterian aikana Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: ”Ottakaa, tämä on minun ruumiini.” Sitten hän otti maljan, kiitti Jumalaa ja antoi heille, ja he kaikki joivat siitä. Hän sanoi: ”Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodatetaan kaikkien puolesta. Totisesti: minä en enää maista viiniköynnöksen antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon uutta viiniä Jumalan valtakunnassa.”

(L) Pyhä Jumala,
kiitos, että olet antanut meille elämän.
Iloitsemme siitä, että
sinä lähetit Poikasi Jeesuksen pelastamaan maailman.
Jeesus kuoli ristillä, jotta
me saamme syntimme anteeksi.
Hän nousi ylös haudasta, jotta
me saamme elää ikuisesti.
Hän antoi meille ehtoollisen yhteiseksi kiitosateriaksi.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet
kavallettiin, otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen
opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me täytämme tämän käskyn, kun
me vietämme ehtoollista.
Me julistamme Jeesuksen ristinkuolemaa.
Me uskomme, että
Jeesus on noussut kuolleista ja
Jeesus on astunut taivaaseen.
Me odotamme, että
Jeesus tulee takaisin.

Hyvä Jumala,
siunaa meitä Pyhällä Hengelläsi, että
me otamme uskossa vastaan ehtoollisen lahjan,
Kristuksen ruumiin ja veren.
Kiitos suuresta lahjasta,
Isä, Poika ja Pyhä Henki. Aamen.)

(K) Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.

Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja
voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

(Ehtoollisen jako:

- L** Me olemme ottaneet vastaan ehtoollisen,
Kristuksen ruumiin ja veren.
Jeesus Kristus antaa meille ikuisen elämän.
Aamen.
- L** Pyhä Jumala,
kiitos ehtoollisesta.
Sinä rakastat meitä.
Kiitos, että annat meille
voimaa ja rohkeutta elää arjessa.
Me ylistämme sinua, Jeesus Kristus,
kuoleman voittaja ja
uuden elämän antaja.
Aamen.)
- E** Jumala, anna elämäämme uskoa ja toivoa.
Kristus, anna elämäämme vieraanvaraisuuden iloa ja
lämpöä.
Pyhä Henki, siunaa elämäämme ystävällisyydellä ja
viisaudella.
Aamen.

5. Mitä sinä haluat?

Mark. 10:46–52

He tulivat Jerikoon. Kun Jeesus sitten lähti kaupungista opetuslastensa kanssa ja suuren väkijoukon seuraamana, tien vieressä istui sokea kerjäläinen Bartimaios, Timaioksen poika. Kun hän kuuli, että ohikulkija oli Jeesus Nasaretilainen, hän alkoi huutaa: "Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua!" Monet käskivät hänen olla hiljaa, mutta hän vain huusi entistä kovemmin: "Daavidin Poika, armahda minua!" Silloin Jeesus pysähtyi ja sanoi: "Kutsukaa hänet tänne." He menivät kutsumaan sokeaa ja sanoivat hänelle: "Älä pelkää. Nouse, hän kutsuu sinua." Mies heitti vaipansa yltään, nousi kiireesti jaloilleen ja tuli Jeesuksen luo. "Mitä haluat minun tekävän sinulle?" Jeesus kysyi. Sokea vastasi: "Rabhuuni, anna minulle näköni." Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Mene, uskosi on parantanut sinut." Samassa mies sai näkönsä takaisin, ja hän lähti kulkemaan Jeesuksen mukana.

Joh. 5: 1–9

Tämän jälkeen oli eräs juutalaisten juhla, ja Jeesus lähti Jerusalemiin. Jerusalemissa on Lammasportin lähellä allas, jonka hepreankielinen nimi on Betesda. Sitä reunustaa viisi pylväshallia, ja niissä makasi suuri joukko sairaita: sokeita, rampoja ja halvaantuneita. Nämä odottivat, että vesi alkaisi liikkua. Aika ajoin näet Herran enkeli laskeutui lammikkoon ja pani veden kuohumaan, ja se, joka ensimmäisenä astui kuohuvaan veteen, tuli terveeksi, sairastipa hän mitä tautia tahansa.

Siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentäkahdeksan vuotta. Jeesus näki hänet siellä makaamassa vuodematolla ja tiesi, että hän oli jo pitkään ollut sairas. Jeesus kysyi: "Tahdotko tulla terveeksi?" Sairas vastasi: "Herra, minulla ei ole ketään, joka auttaisi minut altaaseen, kun vesi kuohahtaa. Aina kun yritän sinne, joku toinen ehtii ennen minua." Jeesus sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja kävele." Mies tuli heti terveeksi, otti vuoteensa ja käveli.

Joh. 5: 1-18 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/johannes.html>

Taustaa

Kun Jeesus kohtaa Bartimeuksen, sokean miehen, hän kysyy tältä: *Mitä haluat minun tekevän sinulle?* Bartimeus haluaa saada näkönsä takaisin. Jeesus osoittaa kysymyksellään arvostavansa Bartimeusta ja hänen oikeuttaan päättää omista asioistaan, nykykielellä sanottuna hänen itsemääräämisoikeuttaan.

Johanneksen evankeliumissa Jeesus kysyy suoremmin: *Tahdotko tulla terveeksi?* Mies vastaa, ettei kysymys ole niinkään hänen tahdostaan. Hän häviää kerta toisensa jälkeen kilpajuoksun, jossa nopeimmat saavat avun ja hitaimmat jäävät sivustakatsojiksi. Se on rankka osa kulttuurissa, jossa sairaus tai muu erilaisuus koettiin häpeälliseksi tai Jumalan rangaistukseksi. Miehen suuri ongelma on se, että hän kokee jäävänsä yksin sairautensa kanssa. Hänellä ei ole ketään, joka auttaisi hänet lammikon veteen juuri oikealla hetkellä.

Vasta viime aikoina vammaiset ihmiset on otettu mukaan heitä koskevaan keskusteluun. Jo kaksituhatta vuotta sitten Jeesus antoi meille mallin, jota kannattaa seurata: kysy ensin! Sama ajatus on kiteytetty vammaisliikkeen motossa: Ei mitään meistä ilman meitä. Tämä pätee jokaiseen ihmiseen, jokainen on oman elämänsä paras asiantuntija.

Sanottua

"Mitä haluat minun tekevän sinulle?" Jeesus kysyi.

*Integraatio on prosessi, joka etenee fyysisestä integraatiosta (lähelle muita) toiminnalliseen (vammat ja vammattomat esim. samalla työpaikalla), sosiaaliseen (hyväksytyksi tuleminen) ja yhteiskunnalliseen integraatioon (arvokkuus ja vastuunotto).
(Esa Nyman)*

Keskusteltavaa

- Mitä eroa on sillä, että kaikkien ihmisten inklusio, mukaan ottaminen, mukaan kutsuminen seurakunta-

yhteisöön, ymmärretään kysymykseksi yhdenvertaisuudesta, oikeudenmukaisuudesta ja ihmisoikeuksien toteutumisesta sen sijaan, että ajatellaan sitä hyväntekeväisyytenä *ulkopuolella* olevia kohtaan?

- Keskustelkaa väitteestä: *inkluusio nousee evankeliumin ytimestä*.
- Mitä syitä on vammaisten ihmisten työttömyyteen? Pitäisikö seurakuntien työllistää osatyökykyisiä ihmisiä? Miksi?
- Mitä kotiseurakunnastasi voisi tehdä, jotta yhteiskunnassa syrjäytyneet ihmiset, jotka kokevat olevansa ikään kuin toisen luokan kansalaisia, voisivat saada tasavertaisen aseman muiden kanssa?
- Mitä kertomus sokean Bartimeuksen parantamisesta kertoo Jeesuksen asenteesta sairaita tai vammaisia ihmisiä kohtaan?
- Millä tavoin Jeesus vahvisti ihmisten itsekunnioitusta ja omanarvon tuntoa parantamiskertomusten mukaan?
- Mieti negatiivisia kokemuksia omassa elämässäsi, jolloin joku on horjuttanut itsetuntoasi. Jakakaa pareittain kertomuksenne. Kuinka olette selvinneet tilanteesta?
- Lukekaa ääneen Joh. 5: 5–6, ja kuunnelkaa kertomusta 38 vuotta sairastaneen miehen näkökulmasta. Millaisia ajatuksia Jeesuksen kysymys herättää?
- Kuinka kristinusko on vaikuttanut sairaiden tai vammaisten ihmisten asemaan Suomessa ja muualla maailmassa?
- Mitä kirkossa ja seurakunnassasi tarkoittaisi vammaisliikkeen moton: *Ei mitään meistä ilman meitä* noudattaminen?
- Paransiko Jeesus jokaisen sairaan tai vammaisen ihmisen, jonka hän tapasi? Mitä ymmärrätte *parantamisella* tai *parantumisella*?

Hartaus 1

Rukoilkaa niiden ihmisten kanssa (ja puolesta), jotka eivät ole parantuneet sairaudestaan tai vammastaan.

Rukoilkaa niiden ihmisten kanssa (ja puolesta), jotka eivät sairautensa, vammaisuutensa tai jonkin muun syyn takia saa työtä.

Hartaus 2

Kootkaa tapaamispaikkanne nurkkaan jättekasa, voitte käyttää esim. tyhjiä juomatölkkejä, ruokapakkauksia, lasitölkkejä tai pulloja, ehkä vanhoja CD-levyjä tai lehtiä.

Muiden katsellessa lakaise kaikki tavarat kasaan. Tätä tehdessäsi puhu ääneen siitä, kuinka jotkut ihmiset kokevat olevansa *roskia*, koska heillä on jokin sairaus tai vamma tai he ovat jollakin tavalla muista poikkeavia, *viallisia*.

Laita hiekkalaatikko roskakasan eteen, pyydä läsnäolijoita sytyttämään tuohus ja laittamaan se hiekkalaatikkoon sekä nimeämään samalla ihmisiä tai ihmisryhmiä, jotka voivat olla yhteisössään kuin *roskia*.

Himmennä muut valot, näytä, kuinka rukouksen valo valaisee roskia ja antaa niille kauneuden. Ne hohtavat ja kimmeltävät kynttilänvalossa. Pyydä ihmisiä rukoilemaan ääneen jollakin tavalla murtuneiden, *viallisten* ja sen tähden yhteiskunnassa syrjäytettyjen ihmisten kanssa ja puolesta.

Hartaus 3

Psalmi 41 on otsikoitu: Sairaalan rukous. Kootkaa siihen liittyen sairauteen tai vammaisuuteen liittyviä esirukousaiheita, kirjoittakaa ne lapuille ja laittakaa koriin. Rukoilkaa sen jälkeen vuororukouksena Ps. 41:

Hyvä on sen osa,
joka pitää huolta avuttomasta.
Sitä ihmistä Herra auttaa hädän päivänä.

Herra varjelee häntä,
ja hän saa elää.
Kaikki ylistävät hänen onneaan.
Herra ei jätä häntä vihamiesten armoille.

Herra tukee häntä, kun hän on sairas,
ja nostaa hänet tautivuoteelta.

Minä sanon:
Herra, armahda minua, tee minut terveeksi!
Minä olen tehnyt syntiä sinua vastaan.

Viholliseni toivovat minulle pahaa:
”Kunpa hän pian kuolisi,
kunpa hänen nimensäkin unohtuisi!”

Jos joku tulee minua katsomaan,
hän puhuu tyhjämpäiväisiä.
Hän tarkkailee minua ilkein ajatuksin,
lähtee pois ja ryhtyy heti parjaamaan.

Vihamieheni punovat juonia minua vastaan
ja kuiskuttelevat keskenään:

”Häneen on iskenyt kalman koura,
ei hän siltä sijaltaan enää nouse!”

Vieläpä ystäväni, johon luotin
ja joka söi minun pöydässäni,
kääntyy kopeasti minua vastaan.

Ole sinä, Herra, minulle armollinen,
nosta minut jalkeille,
niin minä annan heille, mitä he ovat ansainneet.

Kun viholliseni eivät saa minusta voittoa,
minä tiedän, että sinä rakastat minua.

Sinä tuet minua, koska olen nuhteeton,
sinä annat minun aina olla lähelläsi.

Ylistetty olkoon Herra, Israelin Jumala, iankaikkisesta
iankaikkiseen!
Aamen.

K Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja
voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Lopuksi luetaan yhteen ääneen Herran siunaus:

K Herra siunaa meitä ja varjelee meitä.
Herra kirkastaa kasvonsa meille ja
on meille armollinen.
Herra kääntää kasvonsa meidän puoleemme ja
antaa meille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

6. Jos pääsen koskettamaan

Luuk. 5:17–26

Eräänä päivänä, kun Jeesus taas opetti, häntä kuulemassa istui fariseuksia ja lainopettajia. Heitä oli tullut kaikista Galilean kylistä ja myös Juudeasta ja Jerusalemissa. Herran voima vaikutti Jeesuksessa niin että hän saattoi parantaa sairaita.

Paikalle tuli miehiä, jotka kantoivat vuoteella halvaantunutta. He yrittivät tuoda hänet sisälle taloon asettaakseen hänet Jeesuksen eteen. Tungoksessa he eivät kuitenkaan saaneet tuoduksi häntä sisään, ja niin he kiipesivät katolle, irrottivat tiiliä ja laskivat sairaan vuoteineen kaikkien keskelle Jeesuksen eteen. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, hän sanoi: ”Ystäväni, sinun syntisi on annettu anteeksi.”

Silloin lainopettajat ja fariseukset ajattelivat: ”Mikä mies tämä on? Hän herjaa Jumalaa, kun puhuu noin. Kuka muu kuin Jumala voi antaa syntejä anteeksi?” Mutta Jeesus oli selvillä siitä, mitä he ajattelivat, ja sanoi heille: ”Mitä te oikein ajattelette? Kumpi on helpompaa, sanoa: ”Sinun syntisi on annettu anteeksi”, vai sanoa: ”Nouse ja kävele”? Mutta jotta tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on valta antaa maan päällä syntejä anteeksi” – hän puhui nyt halvaantuneelle – ”minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi.”

Heti paikalla mies kaikkien nähden nousi jalkeille, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja lähti kotiinsa ylistäen Jumalaa. Kaikki olivat hämmästyksestä suunniltaan ja ylistivät Jumalaa. Pelon vallassa he sanoivat: ”Me olemme tänään nähneet sellaista, mitä ei voisi todeksi uskoa.”

Luuk. 5:17–26 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/luukas.html>

Mark. 5:25–34

Siellä oli myös nainen, jota kaksitoista vuotta oli vaivannut verenvuoto. Hän oli kärsinyt paljon monien lääkärien käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta mitään apua; pikemminkin hänen tilansa oli huonontunut. Hän oli kuullut Jeesuksesta, ja nyt hän väentungoksessa tuli Jeesuksen

taakse ja kosketti hänen viittaansa. Nainen näet ajatteli: "Jos pääsen koskettamaan edes hänen viittaansa, niin minä paranen." Siinä samassa verenvuoto tyrehtyi ja hän tunsu ruumiissaan, että vaiva oli poissa.

Jeesus tunsu heti, että hänestä oli lähtenyt voimaa. Hän kääntyi tungoksessa ja kysyi: "Kuka koski vaatteisiini?" Opetuslapset sanoivat hänelle: "Sinä näet, millaisen tungoksen keskellä olet, ja kysyt: kuka koski minuun?" Mutta Jeesus katseli ympärilleen nähdäkseen sen, joka niin oli tehnyt. Nainen vapisi pelosta, sillä hän tiesi mitä hänelle oli tapahtunut. Hän tuli Jeesuksen eteen, heittäytyi maahan ja kertoi hänelle totuudenmukaisesti kaiken. Jeesus sanoi hänelle: "Tyttäreni, uskosi on parantanut sinut. Mene rauhassa, sinä olet päässyt vaivastasi."

Taustaa

Kun ystävät kantoivat halvaantunutta miestä Jeesuksen luo, he joutuivat improvisoimaan päästäkseen perille. He purkivat kattoa ja laskivat näin syntyneen aukon kautta halvaantuneen miehen Jeesuksen luo. Mikä esti heitä käyttämästä normaalia kulkureittiä? Samassa tasossa olevan sisäänkäynnin puuttuminen? Vai liian kapea oviaukko? Ei, vaan ongelmana oli se, että muut ihmiset tukkivat kulkureitin. Rollaattorin avulla tai lasten vaunujen kanssa liikkuvat tai pyörätuolin käyttäjät kohtaavat usein saman asian.

Halvaantuneen miehen näkyvä ongelma on hänen halvaantumisensa. Jeesus kuitenkin kiinnittää huomiota ensin miehen synteihin. Tämä saattaa tuntua kovalta halvaantunutta miestä kohtaan. Miten hänellä ylipäätään oli mahdollista tehdä syntiä elämässään? Voisi kuvitella, että paljon vähemmän kuin muilla läsnäolijoilla! Jeesus ottaakin tässä kantaa käsitykseen siitä, että miehen halvaus on rangaistus synnistä.

Nainen, jolla on verenvuototauti, on yhteisön silmissä saastainen. Hän ei saisi tulla lainkaan ihmisten pariin eikä ainakaan koskettaa ketään. Nainen tekisi epäpuhtaaksi myös sen ihmisen, jota hän koskettaa. Mooseksen lain mukaan käytännössä jokainen ihminen oli epäpuhdas

joissakin elämäntilanteissa. Silloin hänen piti pysytellä erossa muista siihen asti, kunnes hän oli jälleen puhdistautunut.

Verenvuotoa sairastava nainen oli ollut eristetty muista ihmisistä kaksitoista vuotta. Saapuessaan julkiselle paikalle hän joutui ylittämään monia ihmisille näkymättömiä raja-aitoja. Hän ei saisi olla muiden ihmisten joukossa. Hän ei saisi koskettaa ketään. Naisena hän ei saisi julkisella paikalla puhutella, saati koskettaa vierasta miestä. Juuri kosketus sai pelot häviämään. Kosketuksesta ei koitunutkaan mitään pahaa, päinvastoin nainen parani vaivastaan. Hänen kosketuksensa ei tee ketään epäpuhtaaksi, eikä häntä enää suljeta yhteisön ulkopuolelle. Nainen on tullut kohdatuksi, ihmisenä ihmisten joukossa.

Sanottua

Kosketus onkin tehokas sosiaalisen vaikuttamisen väline. Tutkimusten mukaan pienikin kosketus vaikuttaa ihmisten asenteisiin ja voi tehdä heidät auttavaisemmiksi ja ystävällisemmiksi.
(Risto Selin)

Parhaiten kosketuksen merkityksen huomaa lapsista ja vanhuksista. Ihan pieniä ja hyvin vanhoja eivät pidättele kulttuuriset estot: viisivuotias kiipeää syliin turvaan, silitys saa muistisairaahan hyrisemään.
(Noora Mattila)

Se, miten puhumme, kohtaamme toisen ihmisen, tunnemme tai suhtaudumme omaan ruumiillisuuteemme, on pitkälti totuttua, vakiintunutta ja siten luonnollistunutta.
(Meri-Anna Hintsala)

Jeesuksen läsnäolon parantava voimakin oli ruumiillista: kun sairas vain kosketti Jeesusta, hän parani.
(Meri-Anna Hintsala)

Pyhä tulee todelliseksi ja läsnä olevaksi ruumiin kokemusten kautta.
(Meri-Anna Hintsala)

*Joka on pidellyt
aaltojen silittämää
kiveä kädessään,
tietää,
että jatkuvilla hyväilyillä
on ihmeitä tekevä voima.
(Tommy Tabermann)*

Keskusteltavaa

- Lukekaa Luuk. 5:17-26, kuunnelkaa kertomusta niiden miesten näkökulmasta, jotka kantoivat halvaantunutta miestä Jeesuksen luokse.
 - Olet yksi miehistä, jotka kantoivat halvaantunutta miestä.
 - Oletko miehen ystävä? Oletko ehkä miehen naapuri? Tai joku hänen sukulaisensa?
 - Kuka ehdotti, että lähtisit kantamaan miestä Jeesuksen luo?
 - Lähditkö heti vai epäröitkö?
 - Mitä ajattelit, kun näit, että paikalla oli paljon ihmisiä?
 - Kuka ehdotti, että voisitte laskea miehen katon läpi?
 - Miksi toit halvaantuneen miehen Jeesuksen luo?
 - Jakakaa lopuksi ajatuksianne parin tai pienen ryhmän kanssa.
- Lyhyt draama Markuksen tekstistä:
Yksi ryhmäläinen vuorollaan on Jeesus. Toinen on verenvuototautinen nainen. Jos ryhmä on iso, naisen roolissa voi yhtä aikaa olla 1–3 henkeä. Lisäksi muutama henkilö voi ottaa opetuslapsen roolin.
 - Jeesus puhuu tai lukee Vanhaa testamenttia tai vain kävelee Ihmiset kävelevät hänen ympärillään. Nainen tavoittelee Jeesusta koskettaakseen hänen viittaansa. Kun Jeesus huomaa naisen koskettaneen häntä, käydään tekstissä oleva keskustelu (omin sanoin) opetuslasten, Jeesuksen ja naisen välillä. Tapahtuma voidaan toistaa, kun rooleihin on vaihdettu toiset henkilöt. Lopuksi puretaan roolit.
 - Lopuksi keskustellaan, miltä tuntui olla kussakin roolissa ja mitä ajatuksia työskentely herätti.

Hartaus

Karhealla säkkikankaalla peitetyllä pöydällä on risti, rikkinäinen kuppi tai lautanen, sekä kori, jossa on erikokoisia, erimuotoisia sileitä ja rosoisia kiviä. Varataan myös paperilappuja ja kyniä.

Hartauden teemana on kipu, tuska, viha, valitus, ne monenlaiset tunteet, jotka voivat liittyä johonkin vaikeaan elämän tilanteeseen, vakavaan sairauteen tai vammautumiseen.

Rikkinäinen kuppi/lautanen kuvaa jotakin, joka on ollut hyvä ja käyttökelpoinen, arvokas, mutta on nyt mennyt rikki. Sama voi tapahtua ihmiselle, kun hän sairastuu tai vammautuu tai kokee jonkin suuren menetyksen. Ihminen voi tuntea itsensä samalla tavalla rikkinäiseksi.

Risti muistuttaa meitä sekä Jeesuksen kärsimyksestä ristillä että niiden ihmisten tunteista, jotka olivat ristin juurella ja katsoivat rakastamansa ihmisen kärsimyksiä. Samalla tavalla yksittäisen ihmisen kokemukset koskettavat hänen läheisiään. – Tyhjä risti muistuttaa ylösnoussesta Kristuksesta. Alkurukous:

E Jumala, me olemme koolla sinun edessäsi.
Sinä tunnet hätämme.
Sinä kuulet sydäntemme huudot,
Sinä tunnet kipumme ja
sinä parannat haavamme.

Omat kivun, tuskan ja vihan kokemukset tai valitukset kirjoitetaan paperilapuille, yksi asia yhdelle paperille. Tähän varataan riittävästi aikaa. Lopuksi jokainen tuo lappunsa koriin alttaripöydälle. Samalla jokainen voi ottaa pöydällä olevasta korista kiven tai kiviä, jotka kuvaavat hänen tunteitaan ja kokemuksiaan. Kiviä pidetään kädessä psalmin lukemisen ja rukouksen ajan.

E Monissa psalmeissa ihminen purkaa tunteensa Jumalalle. Jumala kestää kuulla ne. Näitä psalmeja on nimitetty valituspsalmeiksi.

Psalmi 13:

K Herra, kuinka kauan?
Oletko unohtanut minut iäksi?
Kuinka kauan peität minulta kasvosi?
Kuinka kauan huolet painavat mieltäni
ja sydäntäni jäytää tuska?
Kuinka kauan viholliseni ovat voitolla?
Katso minun puoleeni ja vastaa minulle,
Herra, Jumalani!
Sytytä silmiini valo,
älä anna minun nukkua kuolemaan,
ettei viholliseni sanoisi: "Minä voitin hänet",
ettei vastustajani saisi iloita tappiostani.
Minä luotan sinun armoosi, saan iloita sinun avustasi.
Minä laulan kiitosta Herralle, hän pitää minusta huolen.

Rukousjakso

Jos jokin rukouksen kohdista koskettaa sinua erityisesti,
voit tuoda kiven sen merkiksi alttarille ristin juurelle.

E Jumala, tuomme eteesi
kaiken sen, mikä tekee meidät vihaisiksi.
Tuomme eteesi asiat, jotka saavat meidät tuntemaan
itsemme voimattomiksi.

K Sua syvyydestä avuksi mä huudan, Jumalani.
(virsi 267: 1)

E Jumala, tuomme eteesi
ne hetket, kun järjestelmä, johon olemme luottaneet,
on pettänyt,
ne hetket, kun diagnoosia tai hoitoa ei ole annettu
toivotulla tavalla,
ne hetket, kun olemme tunteneet,
että olosuhteet ovat murtaneet meidät tai läheisemme.

K Sua syvyydestä avuksi mä huudan, Jumalani.

E Jumala, tuomme eteesi
ne pieniltä tai väistämättömiltä näyttävät muutokset
elämässämme, joiden kanssa taistelemme,

ruumiimme, joka ei enää toimi niin kuin haluaisimme,
mielemme, joka ei aina ymmärrä mitä tapahtuu
tänä nopeiden teknisten muutosten aikana.
Me valitamme sitä,
että maailma menee menojaan sieltä, missä me olemme.
Se muuttuu meille tuntemattomaksi ja oudoksi,
pelottavaksi.

K Sua syvyydestä avuksi mä huudan, Jumalani.

E Jumala, joskus haluaisin vihassani ja pettymyksessäni
heittää nämä kivet ympäriinsä.
Tuomme nämä kivet ristin juurelle. Samalla jätämme
sinulle hätämme ja huutomme, kipumme ja haavamme.

Jeesus sanoo:

*Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon. (Matt. 11: 28)*

Virsi 389:1-2

Isä meidän -rukous

K Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja
voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

E Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen,
varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne,
niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa. Aamen.

7. Jumalan teot tulisivat julki

Joh. 9: 1-3

Tien sivussa Jeesus näki miehen, joka oli syntymästään saakka ollut sokea. Opetuslapset kysyivät häneltä: "Rabbi, kuka on tehnyt sen synnin, jonka vuoksi hän on syntynyt sokeana? Hän itsekö vai hänen vanhempansa?" Jeesus vastasi: "Ei hän eivätkä hänen vanhempansa. Niin on tapahtunut, jotta Jumalan teot tulisivat hänessä julki.

Joh. 9: 1-3 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/johannes.html>

Apt. 3:1-10,16

Pietari ja Johannes menivät temppeliin. Oli rukoushetken aika, yhdeksäs tunti. Silloin sinne kannettiin miestä, joka oli ollut rampa syntymästään saakka. Hänet pantiin joka päivä temppelin niin sanotulle Kauniilleportille, jotta hän voisi kerjätä temppeliin meneviltä. Kun mies näki Pietarin ja Johanneksen menossa temppeliin, hän pyysi heiltä almuja. Pietari loi katseensa häneen, samoin Johannes, ja Pietari sanoi: "Katso meihin." Mies katsoi tarkkaavasti odottaen saavansa heiltä jotakin. Mutta Pietari sanoi: "Hopeaa ja kultaa minulla ei ole, mutta mitä minulla on, sitä minä sinulle annan. Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä: nouse ja kävele." Hän tarttui miestä oikeasta kädestä ja auttoi hänet ylös, ja siinä samassa mies sai voimaa jalkoihinsa ja nilkkoihinsa. Hän hypähti pystyyn, seiso jalkojensa varassa ja käveli, ja hän tuli heidän kanssaan temppeliin, hyppeli kulkiessaan ja ylisti Jumalaa. Kaikki näkivät, kuinka hän käveli ja ylisti Jumalaa. He tunsivat hänet samaksi mieheksi, joka oli istunut Kauniillaportilla kerjäämässä, ja olivat hämmästyksestä suunniltan sen johdosta, mitä hänelle oli tapahtunut.

Jeesuksen nimi ja usko siihen antoi voimaa tälle miehelle, jonka te näette ja tunnette. Usko, jonka Jeesus antaa, on tehnyt tästä miehestä terveen, niin kuin te kaikki näette.

Taustaa

Monet ihmiset näkevät yhteyden synnin ja sairauden tai vammaisuuden välillä. Toki synty voi aiheuttaa vammaisuutta. Joku voi vammautua liikenneonnettomuudessa, jonka hän itse on aiheuttanut varomattomuudella liikenteessä. Toisaalta monet vammat ovat synnynnäisiä. Kun oppilaat esittävälle Jeesukselle kysymyksen, jota nykyään pidämme järkyttävänä (Joh. 9:2), Jeesus torjuu synnin ja vamman syy-yhteyden. Hän tarjoaa miehen sokeudelle selityksen, jonka ehkä haluaisimme olevan totta omassa elämässämme: *Hän syntyi sokeana siksi, että Jumalan teot tulisivat ilmi hänessä.*

Pietarin, Johanneksen ja vammaisen miehen kohtaaminen (Apt. 3) tapahtuu kolmen aikaan iltapäivällä rukouksen aikaan, jolloin temppelin luona liikkui paljon väkeä. Mies oli kannettu paikkaan, jonka ohitse jokainen temppeliin menijä kulki. Kaikki tunsivat miehen. Hän ei kyennyt hankkimaan elantoaan muuten kuin kerjäämällä, se oli hänen ainoa mahdollisuutensa tulla toimeen.

Jerusalemien temppelin alue oli hyvin suuri. Kaunisportti johti temppelin sisempiin osiin. Oli olemassa tarkat säännöt siitä, kenen oli lupa kulkea sisälle Kauniistaportista. Temppelin ulommilla pihilla saivat kaikki liikkua, naisten pihalle saivat tulla vain juutalaiset, miehet ja naiset. Vain juutalaiset miehet saivat mennä sisemmälle miesten pihalle. Sitä sisemmäksi saivat mennä vain papit. Temppelin ytimessä olivat Pyhä ja Kaikkein pyhin. Kaikkein pyhin ymmärrettiin Jumalan asuinpaikaksi maan päällä. Sinne sai mennä vain vuorossa oleva ylimmäinen pappi kerran vuodessa. Temppelin pihalta toiseen johti kuin sarja pääsy kielletty -kylttejä. Se oli temppelin muurien luoma ulos sulkeva järjestelmä, joka kuvasti tuon ajan juutalaista käsitystä pyhyydestä ja puhtaudesta.

Vammainen mies ei ollut kerjäämässä Kauniillaportilla vain sen tähden, että sitä kautta kulki paljon ihmisiä. Hänellä ei ollut lupa mennä edemmäksi temppelialueelle. Ihmiset, joilla on jokin vamma, eivät saaneet mennä Kaunistaporttia pitemmälle. Kun mies oli parantunut, hän oli vapaa menemään Pietarin ja Johanneksen kanssa

sisälle temppeliin ylistämään Jumalaa. Tämä on kertomus saavutettavuudesta!

Kun Jeesus tulee temppelin alueelle saavuttuaan juhlasaatossa Jerusalemiin, hän ei ole tyytyväinen näkemäänsä. Kyse ei ole vain rahanvaihtajista tai kyyhkystenmyyjistä, kyse on myös temppeliin pääsyä koskevista säännöksistä, jotka eväsivät anteeksisaamisen suurelta joukolta ihmisiä.

Kun Jeesus kaatoi rahanvaihtajien ja kyyhkystenmyyjien pöydät, seurasi sekasorto. Sokeat ja rannat tulivat Jeesuksen luo temppelipihaan, minne heillä oikeastaan ei ollut lupaa tulla (Matt. 21:12-14). Ihmiset, jotka oli pidetty ulkopuolella, olivat nyt sisällä, vaikka heitä ei ollutkaan ensin parannettu. Jeesus oli poistanut esteet ja Kaunisportti oli auki kaikille. Kun Jeesus kuoli ristillä muutamaa päivää myöhemmin, Kaikkein pyhimmän esirippu repesi ylhäältä alas. Se on täytetty on selvä viesti.

Sanottua

Kristillinen ihmisarvo ei perustu ainutlaatuisuuteen, vaan Kristuksen kaltaisuuteen. Se on meidän päämäärämme. Tämä ei tarkoita, että kristillinen yhteisö edustaisi kollektivismia, jossa yksilö liittyy yhteisöön ja katoaa. Päinvastoin, kristinuskossa yksilöstä voi tulla oma itsensä vasta yhteydessä muihin.
(Patrik Hagman)

Keskusteltavaa

- Moni sairas tai vammainen henkilö on joutunut tilanteeseen, jossa häntä on painostettu suostumaan siihen, että hänen paranemisensa puolesta rukoillaan, koska *näin Jeesus tekisi*. Vammaiset ja sairaat ihmiset voivat toivoa esirukouksia samojen asioiden puolesta kuin muutkin ihmiset esim. perhe, työ, työttömyys tms. Keskustelkaa näkemyksistä ja kokemuksista.
- Ketkä on suljettu seurakunnan ulkopuolelle? Millä perusteella?

- Kohtaaminen Kauniillaportilla
Valitkaa kolme ihmistä alla olevan kertomuksen rooleihin: kertoja, mies, Pietari. Muut ryhmäläiset voivat valita vapaasti omat roolinsa esim. Johannes, kerjäläinen, ohikulkija, temppelin palvelija. Heidän tehtävänsä on seurata tapahtumia. Voitte käyttää alla olevaa käsikirjoitusta tai seurata vapaasti Raamatun kertomusta.

Kertoja: On rukoushetken aika, kello on kolme iltapäivällä. Iltapäivän kuumuudessa ja pölyssä kaikkien tuntema rampa mies istuu Kauniillaportilla. Ihmiset ovat tottuneet mieheen niin, että he tuskin huomaavat häntä. Joka päivä hän on paikalla ja ojentaa kouraansa temppeliin menijöitä kohden. Mies ei ole koskaan ollut Kauniinportin sisäpuolella, koska hän on vammainen. Se ei olisi oikein eikä sopivaa, se olisi vastoin temppelin säädöksiä.

Mies: Armahda minua! Anna kolikko! Kaikkivaltias Jumala palkitsee sinut, jos autat minua pysymään hengissä.

Kertoja: Rampa mies näkee Pietarin ja Johanneksen lähestyvät porttia. Hän ojentaa kätensä heitä kohti. Miehet pysähtyvät ja katsovat rampaa miestä silmiin.

Pietari: Meillä ei ole yhtään rahaa. Mutta annamme sinulle mielellämme mitä meillä on. Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä käskän sinua: nouse ja kävele!

Kertoja: Pietari ojentaa kätensä ja auttaa miehen ylös. Hämmästynyt mies tuntee voiman virtaavan jalkoihinsa, sääriinsä ja nilkkoihinsa. Hän nousee jaloilleen silmät ihmetyksestä suurina. Hän kävelee Pietarin ja Johanneksen kanssa kohti temppeliä. Toden totta! Mies kävelee Kauniistaportista sisään temppelin alueelle. Siellä temppelin pihalla mies alkaa innostuneena hypellä.

Mies: Minä kävelen! Hei, näettekö, minä kävelen! Kiitos Jumalalle. Jumala on ollut minulle armollinen.

Hän on parantanut minut! Nyt voin tulla temppeliin ylistämään Herraa yhdessä muiden kanssa!

Kertoja: Puhkeaa meteli ja hulina. Kaikki ovat ällistyneitä siitä, mitä tapahtui.

Pietari: Älkää olko noin hämmästyneitä. En usko hetkeäkään, että se on meidän ansiotamme, että tämä mies kävelee. Ei! Jumalan voima on parantanut hänet Poikansa Jeesuksen nimen kautta. Kyllä! Juuri sen saman Jeesuksen, jonka te annoitte ottaa kiinni, jonka te tuomitsitte väärin perustein ja surmasitte ristiinnaulitsemalla. Kuvitelkaa! Te tapoitte kaiken elämän lähteen! Mutta Jumala herätti Jeesuksen kuolleista – ja nyt hän elää! Hänen parantava voimansa on vapauttanut tämän ramman miehen, joka nyt kävelee ja ylistää Jumalaa!

Kyse ei ole vain parantamiskertomuksesta, vaan myös yhteyteen pääsemisestä ja saavutettavuudesta. Mitä ajattelette tästä draamasta? Oliko parantuminen edellytys sille, että mies pääsi temppeliin rukoilemaan Jumalaa? Kumpiko oli merkittävämpi asia: paraneminen vai (jumalanpalvelus)yhteisöön pääseminen?

Hartaus 1

Rukoilkaa tämä Bonhoefferin rukous vuororukouksena siten, että rukousten välissä on hiljaisuutta.

Minussa on pimeyttä,
mutta sinun kanssasi olen täynnä valoa.

Olen yksin,
mutta sinä et minua jätä.

Sydämeni on arka,
mutta sinä et minua jätä.

Olen levoton,
mutta sinun kanssasi minulla on rauha.

Minussa on katkeruutta,
mutta sinun kanssasi saan uutta kärsivällisyyttä.

Sinun tiesi käyvät yli ymmärryksen,
mutta sinä tunnet minun tieni.

Lopuksi luetaan yhteen ääneen Herran siunaus:

Herra kirkastaa kasvonsa meille ja
on meille armollinen.
Herra kääntää kasvonsa meidän puoleemme ja
antaa meille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Hartaus 2

Pöydällä on ylösalaisin oleva toiselta puolelta rikkinäinen saviruukku.

Ruukun sisällä on palava kynttilä sekä risti, joka voi olla esimerkiksi nauloista tehty risti, kirkasvärinen Salvadorin risti tai krusifiksi.

E Rikkinäisen ruukun sisällä on kynttilä sydämessämme olevan Kristus-valon symbolina. Kun ruukun ehyt puoli on teihin päin, te ette näe kynttilän valoa, mutta te tiedätte, että se on siellä. Kun käännän rikkinäisen ruukun puolen teihin päin, valo tulee näkyviin ja muistuttaa meitä kaikesta siitä, minkä Jeesuksen Kristuksen kuolema ja ylösnousemus on tuonut meille näkyväksi.

Psalmi 23 (voidaan lukea vuorolukuna),

Ps. 23 viittomakielinen käännös:
<http://viittomakieli.evl.fi/hautaus.html>

- I Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
- II Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
- I Hän virvoittaa minun sieluni,

hän ohjaa minua oikeaa tietä
nimensä kunnian tähden.

- II Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
- I Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
- II Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
- I Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
- I+II Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut kaikkina
elämäni päivinä, ja minä saan asua Herran huoneessa
päivieni loppuun asti.

Raamatun luku: 2. Kor. 4: 6-12

Jumala, joka sanoi: "Tulkoon pimeyteen valo", valaisi itse meidän sydämemme. Näin Jumalan kirkkaus, joka säteilee Kristuksen kasvoilta, opitaan tuntemaan, ja se levittää valoaan.

Tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta nähtäisiin tuon valtavan voiman olevan peräisin Jumalasta eikä meistä itsestämme.

Me olemme kaikin tavoin ahtaalla mutta emme umpikujassa, neuvottomia mutta emme toivottomia, vainottuja mutta emme hylättyjä, maahan lyötyjä mutta emme tuhottuja.

Me kannamme aina ruumiissamme Jeesuksen kuolemaa, jotta myös Jeesuksen elämä tulisi meidän ruumiissamme näkyviin. Me tosin elämme, mutta meidät annetaan Jeesuksen tähden alituisesti alttiiksi kuolemalle, jotta myös Jeesuksen elämä tulisi näkyviin kuolevaisessa ruumiissamme. Meissä siis tekee työtään kuolema, mutta teissä elämä.

Rukous

E Jumala, tulemme eteesi Kristuksen kirkon jäseninä. Kirkko on jakaantunut eri kirkkokuntiin ja yhteisöihin. Yhdessä olemme Kristuksen kirkko. Kiitos, että Kristus on läsnä rikkonaisessa kirkossa ja sen haavoittuvissa yhteisöissä.

- K** Jumala, joka tunnet tarpeemme,
Kuule rukouksemme.
- E** Jumala, tulemme eteesi kansojemme jäseninä
ja maailman kansalaisina.
Kun katsomme sinun maailmaasi,
olemme sanattomia, voimattomia ja toivottomia,
Sodat ja köyhyys rikkovat maailmamme.
Emme osaa varjella, vaan tuhoamme ympäristöämme.
Sinä olet armon Jumala,
me rukoilemme, että sinun tahtosi tapahtuisi ja
sinun valtakuntasi tulisi.
- K** Jumala, joka tunnet tarpeemme,
Kuule rukouksemme.
- E** Jumala, tuomme eteesi oman elämämme, sen
haavoittuvuuden ja rajallisuuden.
Vahvista meitä läsnäolollasi, kun
sisimpämme on rauhaton ja voimamme uupuvat.
Sinun rakkautesi koskettaa meitä elämän
vaikeimpinakin hetkinä.
- K** Jumala, joka tunnet tarpeemme,
Kuule rukouksemme.
- E** Muistamme Paavalin sanat:
*Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä,
eivät enkelit, eivät henkivallat,
ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva
eivätkä mitkään voimat,
ei korkeus eikä syvyys,
ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta,
joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän
Herrassamme.*
(Room. 8:38–39)

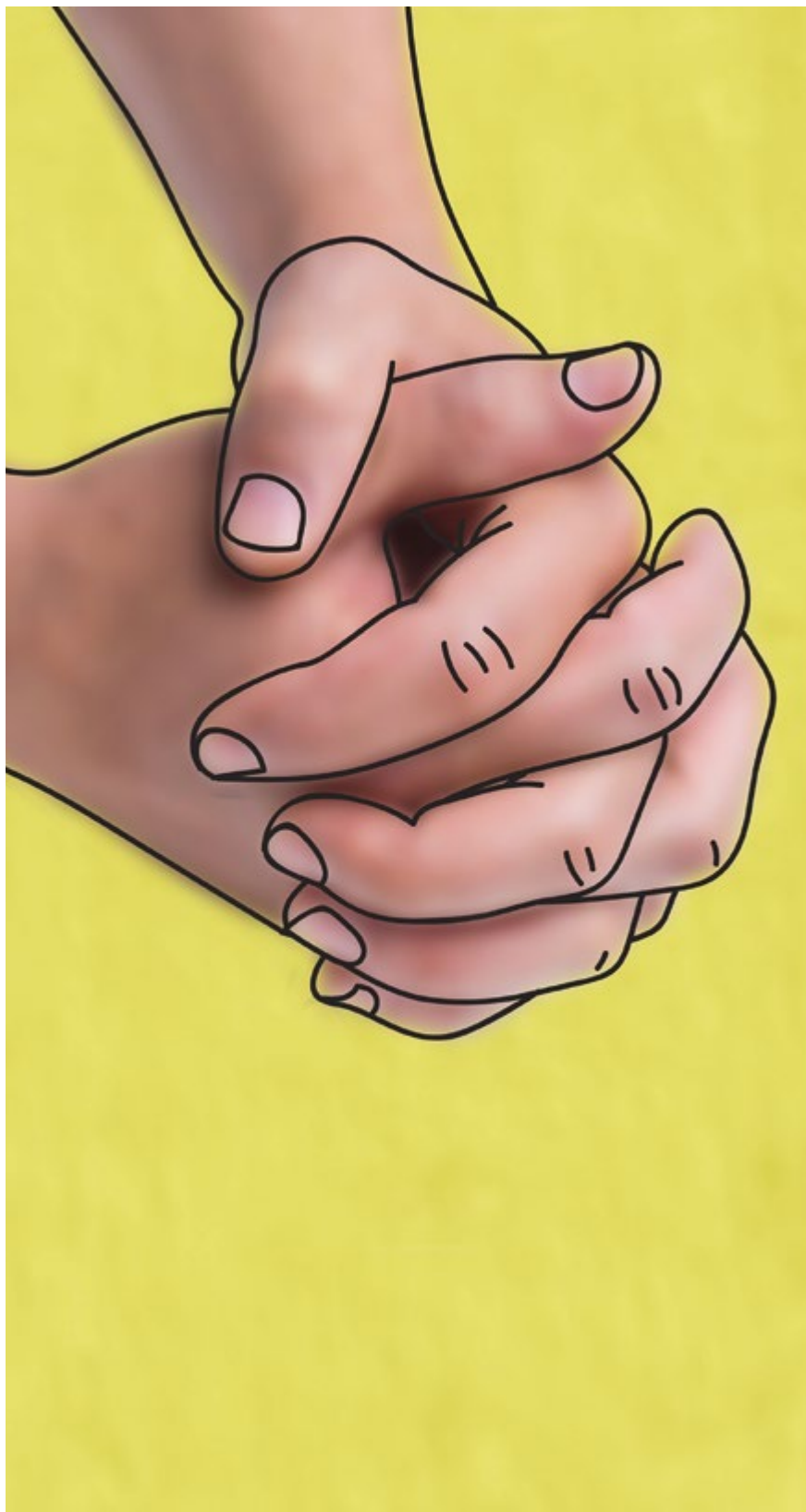
Isä meidän -rukous

- K** Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja
voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Herran siunaus yhteen ääneen alla olevassa muodossa:

- K** Herra siunaa meitä ja varjelee meitä.
Herra kirkastaa kasvonsa meille ja
on meille armollinen.
Herra kääntää kasvonsa meidän puoleemme ja
antaa meille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

8. Kaikki saavat rukoilla

Jes. 56:3–8

Älköön murehtiko muukalaisen poika,
joka on liittynyt Herran palvelijoiden joukkoon:
"Näinkö Herra sulkee minut kansansa yhteydestä?"
Älköön eunukki huokailko:
"Minähän olen kuivettunut puu."
Sillä Herra sanoo näin:
– Myös eunukit, jotka pyhittävät minun sapattini,
jotka tahtovat noudattaa minun mieltäni
ja pysyvät minun liitossani,
saavat kunniakkaan nimen
pyhäkössä, muurieni sisäpuolella.
Heillekin minä luon muistomerkin,
poikia ja tyttäriä kestävämmän,
annan nimen, joka ei koskaan katoa.
Samalla tavoin myös muukalaiset,
jotka ovat liittyneet Herran palvelijoiden joukkoon,
jotka rakastavat hänen nimeään ja kunnioittavat häntä,
kaikki jotka varovat loukkaamasta sapatin pyhyyttä
ja pysyvät minun liitossani,
he kaikki saavat tulla pyhälle vuorelleni.
Minä täytän heidät riemulla, kun he rukoilevat siellä.
Minä hyväksyn polttouhrit ja teurasuhrit,
jotka he tuovat alttarilleni.
Ja minun temppelistäni tulee huone,
jossa kaikki kansat saavat rukoilla.
Näin sanoo Herra, minun Jumalani,
hän, joka kokoaa yhteen Israelista karkotetut:
– Minä kokoan tänne vielä enemmän kansaa, yli sen
nykyisen määrän.

Taustaa

Muukalaisuus ja toiseus, yhteisön ulkopuolelle jääminen näyttää kuuluvan ikiaikaisesti ihmisenä olemisen kääntöpuoliin. Siellä missä kaksi tai kolme on koolla, kolmas tai neljäs saa huomata joutuvansa rajatuksi ulos. Väärä ihonväri, väärät mielipiteet, väärät ominaisuudet riittävät perusteeksi ulkopuolelle sulkemiseen.

Muukalainen on se, joka jää rajanvedossa syystä tai toisesta ulkopuolelle. Vanhan testamentin lainsäädännössä tiettyjen kansojen nimet tulevat suorastaan muukalaisuuden symboleiksi. *Ketään ammonilaista tai moabilaista ei saa lukea Herran kansaan kuuluvaksi. Kukaan heidän jälkeläisistäänkään, edes kymmenennestä sukupolvesta, ei pääse Herran kansan joukkoon. He eivät antaneet teille ruokaa eivätkä juomaa, kun te olitte tulossa Egyptistä, vaan palkkasivat Bileamin, Beorin pojan Mesopotamian Petorista, kiroamaan teidät.* (5. Moos. 23:4–5)

Jesajan kirjassa muukalaisuuteen otetaan kantaa vallankumouksellisesti. Raja-aidat avartuvat. Toisenlaisiksi luokitellut pääsevät mukaan yhteisöön. Jumalan liitto ulottuu oman kansan ulkopuolellekin. Lepopäivä on niin suuri Jumalan lahja, että myös muukalaisia kutsutaan nauttimaan siitä.

Nimen saaminen merkitsee, että olet *joku*. Sinua kutsutaan nimeltä, sinä kuulut johonkin, sinua muistetaan. Jumala itse ilmoittaa oman nimensä, ja temppeli on pyhitetty hänen nimelleen. Kunkin ihmisen nimellä on erityinen merkitys, kuten Raamatun lukuisista nimeämiskertomuksista käy ilmi. Nimi on muinaisissa ja edelleenkin monissa kulttuureissa aina enemmän kuin pelkkä nimilappu tai etiketti, nimi on osa kantajansa olemusta.

Kutsu käy: Tulkaa! Ne, joita on totuttu pitämään epäpyhinä, saavat tulla pyhälle vuorelle. He saavat rukoilla ja palvoa Jumalaa, taivaan ja maan Herraa, samoin kuin muut hänen palvelijansa. Piiri laajenee, rakkauden sanoma leviää: jos on olemassa vain yksi ainoa Jumala, eikö hän silloin ole kaikkien kansojen – ja kaikkien ihmisten – Jumala?

Jumala näyttäytyy profeetalle kokoajana: Hän kokoaa eri puolille joutuneet kansansa jäsenet – ja hän kokoaa laajemmalta kuin ihmisen rajoittunut pieni maailmankuva sallisi: hän kokoaa vielä enemmän, yli sen mitä hän on jo koonnut. Inhimilliset rajat eivät ole Jumalan rajat.

Sanottua

Toiseus liittyy monikulttuurisuuteen, muukalaisuuteen ja vieraanvaraisuuteen. Toiseuden käsitteellä painotetaan minun ja muiden välillä vallitsevaa merkittävää ja suurta eroa. Meidän ei tule ymmärtää toisia vain oman minän jatkeena, vaan erilaisina ja toisenlaisina. On vaikea ymmärtää toista toisenlaisena, koska usein sijoitamme ikään kuin itsemme toisen asemaan. Mutta usein olisi parempi sijoittua toisen asemaan syvällisesti toisenlaisena toisena, ei siis omana itsenään tai itsen jatkeena. Toinen on erilainen kuin minä itse.
(Risto Saarinen)

Seurakunnan tulee havainnollistaa, kuinka Jumala toivottaa kaikki tervetulleiksi. Seurakunta on paikka, jossa ei ole tilaa yhteiskunnalliselle eriarvoisuudelle. Todella vieraanvarainen kirkko on voimakas todistus maailmassa. Voimme puhua rodusta tai taloudellisesta asemasta, mutta kaikkien kirkko, mukaan lukien myös vammaiset ihmiset, on radikaali. (Jonathan Lamb)

Kahden kohtaamisessa syntyy kolmanteus, joka syntyy ensimmäisestä ja toisesta, mutta joka on samalla jotakin yllätyksellistä ja uutta, jotakin joka ei ole vain palanen ensimmäistä ja toista. Arkisemmalla tasolla kolmanteus tarkoittaa siis sitä, että minun kohdatessani toisen ihmisen syntyy useimmiten, ehkä aina, jotakin sellaista uutta lisäarvoa, jota ennen kohtaamista ei ollut meissä kummassakaan.
(Risto Saarinen)

Ensimmäisille opetuslapsille annettiin uusia kieliä, että he alusta saakka ymmärtäisivät oikein Jumalan tiet: Kuinka hän tahtoo meidän kunnioittavan erilaisuutta ja oppivat toistemme kieltä niin, että syntyisi aitoa kommunikointia, aitoa yhteyttä.
(Jean Vanier)

Keskusteltavaa

- Ryhmä rakentaa huoneen, jossa kaikki kansat saavat rukoilla.
 - Mihin se rakennetaan?
 - Minkä muotoinen ja kokoinen siitä tulee?
 - Keille se on tarkoitettu?
 - Miten se kalustetaan?
 - Miten sitä käytetään?
 - Miettikää tilannetta oman kotipaikkakunnan näkökulmasta.
 - Rukoushuoneen malli rakennetaan siihen tilaan, jossa ryhmä on koossa. Kun huone on valmis, ryhmä voi pitää siinä rukoushetken.
- Lopuksi keskustellaan kokemuksesta.
- Kenellä seurakunnassa on kirkon avaimet joko konkreettisesti tai kuvaannollisesti?
- Miten saavutettavuus ja esteettömyys toteutuvat omassa seurakunnassanne? Miettikää saavutettavuuden eri ulottuvuuksia kuten fyysinen esteettömyys, asenteet, toiminnan ja talouden suunnittelu, viestintä ja kieli, aistivammaisten huomioiminen, erilaiset kulttuurit ja tavat.
- Pohtikaa toisaalta yhteisen, kaikille saavutettavan jumalanpalveluksen ja toisaalta vertaisryhmien merkitystä.
- Nimeä yhteiskunnassa, seurakunnassa tai muussa yhteisössäsä ryhmiä, joihin kohdistuu ennakkoluuloja tai syrjintää. Mitä kirkko kokonaisuudessaan tai oma seurakuntasi voisi tai mitä sen pitäisi tehdä ennakkoluulojen tai syrjinnän poistamiseksi?
- Pohtikaa käsitteitä *toiseus* ja *kolmanteus*. Mitä ajatuksia ne herättävät suhteessa toiseen ihmiseen ja ihmisten välisiin kohtaamisiin? Tunnistatko itsessäsä toiseutta?
- Millä tavalla vieraanvaraisuus näkyy seurakunnassanne?

Hartaus

Pyytäkää eri kieliä äidinkielenään puhuvia ja viittovia ihmisiä lukemaan ja viittomaan Apt. 2: 1–12.

Kun sitten koitti helluntaipäivä, he olivat kaikki yhdessä koolla. Yhtäkkiä kuului taivaalta kohahdus, kuin olisi käynyt raju tuulenpuuska, ja se täytti koko sen talon, jossa he olivat. He näkivät tulenlieskoja, kuin kieliä, jotka jakautuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle. He tulivat täyteen Pyhää Henkeä ja alkoivat puhua eri kielillä sitä mitä Henki antoi heille puhuttavaksi.

Jerusalemossa asui hurskaita juutalaisia, joita oli tullut sinne kaikkien kansojen keskuudesta, mitä taivaan alla on. Kun tämä ääni kuului, paikalle kerääntyi paljon väkeä, ja hämmästys valtasi kaikki, sillä jokainen kuuli puhuttavan omaa kieltään. He kysyivät ihmeissään: "Eivätkö nuo, jotka puhuvat, ole kaikki galilealaisia? Kuinka me sitten kuulemme kukin oman synnyinmaamme kieltä? Meitä on täällä partilaisia, meedialaisia ja elamilaisia, meitä on Mesopotamiasta, Juudeasta ja Kappadokiasta, Pontoksesta ja Aasian maakunnasta, Frygiasta, Pamfyliasta, Egyptistä ja Libyasta Kyrenen seudulta, meitä on tullut Roomasta, toiset meistä ovat syntyperäisiä juutalaisia, toiset uskoomme kääntyneitä, meitä on kreetalaisia ja arabialaisia -- ja me kaikki kuulemme heidän julistavan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja." He eivät tienneet, mitä ajatella. Ihmeissään he kyselivät toinen toiseltaan: "Mitä tämä oikein on?"

Rukoilkaa Isä meidän -rukous yhteen ääneen kukin omalla äidinkielellään.

9. He kaikki ovat yhtä

Joh. 15:1-5

Minä olen tosi viinipuu, ja Isäni on viinitarhuri. Hän leikkaa minusta pois jokaisen oksan, joka ei tuota hedelmää, mutta jokaisen hedelmää tuottavan oksan hän puhdistaa liioista versoista, jotta se tuottaisi hedelmää entistä enemmän. Te olette jo puhtaat, sillä se sana, jonka olen teille puhunut, on puhdistanut teidät. Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Eihän oksa pysty tuottamaan hedelmää, ellei se pysy puussa, ja samoin ette pysty tekään, ellette pysy minussa.

Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään.

Joh. 15:1-5 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/johannes.html>

Joh. 17:20-23

Minä en rukoile vain heidän puolestaan, vaan myös niiden puolesta, jotka heidän todistuksensa tähden uskovat minuun. Minä rukoulen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Niin tulee heidänkin olla yhtä meidän kanssamme, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut.

Sen kirkkauden, jonka sinä olet antanut minulle, olen minä antanut heille, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä. Kun minä olen heissä ja sinä olet minussa, he ovat täydellisesti yhtä, ja silloin maailma ymmärtää, että sinä olet lähettänyt minut ja että olet rakastanut heitä niin kuin olet rakastanut minua.

Joh. 17:20-23 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/johannes.html>

Taustaa

Johanneksen evankeliumin luvussa 17 kuvataan merkittävää hetkeä muutamaa tuntia ennen Jeesuksen kiinniottamista ja ristiinnaulitsemista. Tämä on pisin muistiinmerkitty Jeesuksen rukous. Ensin Jeesus rukoilee itsensä puolesta, sitten niiden puolesta, joiden kanssa hän on vaeltanut kolme vuotta. Mutta sitten hän laajentaa rukouksen koskemaan kaikkia niitä, jotka uskovat silminnäkijöiden todistuksen. Mekin kuulumme tähän joukkoon. Jeesus rukoili meidän puolestamme.

Kolme kertaa Jeesus rukoili, että me olisimme yhtä. Tiesikö hän jo, kuinka haastava kristittyjen ykseys tulisi olemaan? Miksi tämä oli niin tärkeää Jeesukselle? Ensiksikin se viittaa luomiseen. Jumalan tarkoituksena oli, että luodut elävät yhteydessä Luojaansa. Jeesuksen mukaan hänen ja hänen Isänsä välinen yhteys on perustana kristittyjen väliselle yhteydelle. Hän antaa meille ykseyden mallin, jota hän toivoo meidän kokevan, että *he olisivat yhtä kuten me olemme yhtä*.

Jeesuksen mielestä tämä ykseys on olennaisen tärkeää kirkon olemassa olon kannalta. Emme voi odottaa kenenkään kiinnostuvat Kristuksen evankeliumista, jos niiden keskuudessa, jotka sanovat olevansa hänen seuraajiaan, ei vallitse poikkeuksellinen ykseys. Voisiko se tapa, jolla vammaiset ihmiset on otettu osaksi kristillisiä kirkkoja ja yhteisöjä, olla osa tätä todistusta?

Paavali kirjoittaa roomalaisille kristityille: *Olkoon rakkautenne vilpitöntä. Vihatkaa pahaa, pysykää kiinni hyvässä. Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan toinen toistanne.* (Room. 12:9–10)

Sanottua

Yksikään ihminen ei ole saari, täydellinen itsestään; jokainen on pala mannerta, kokonaisuuden osa; jos meri huuhtelee mukaansa maakimpaleen, niin Eurooppa pienenee vastaavasti, samoin kuin pienenee niemimaa ja myös maatila, joka kuuluu sinun ystävillesi tai sinulle itsellesi;

jokaisen ihmisen kuolema vähentää minua, sillä minä sisällyn ihmiskuntaan; äläkä sen vuoksi konsanaan lähetä kysymään kenelle kellot soivat; Ne soivat sinulle.
(John Donne)

Pystymmekö tässä ja nyt kohtaamaan toisemme samalla tasolla? Emme ammattimme, ryhmämme, diagnoosimme ruumiillistumina, vaan yksilöinä erilaisine ominaisuuksineen, ongelmineen, ilonaiheineen.
(Vammainen ihminen)

Huomaatteko – heidän keskuudessaan on erilaisia ihmisiä. He ovat luoneet uuden työnjaon – sen mukaan mihin parhaiten pystyvät. Ei näytä haittaavan, vaikka kaikki eivät puhu, kuule tai liiku samalla tavalla. Aika merkittävää – nyt he itkevät yhdessä, eilen oli ilojen päivä.
(Marja Pakarinen)

Isä meidän -rukouksessa puhutaan vain meistä. Ei ole teitä ja heitä. On vain me, ja tuosta ”meistä” me ihmiset olemme yhdessä vastuussa.
(Matleena Ikola)

Keskusteltavaa

- Psalmi 68 kuvaa Jumalaa näin: *Hän on orpojen isä ja leskien puolustaja* (Ps 68:6) ja *Hän antaa yksinäisille kodin*. Kuinka selitämme sen, että yhteiskunnassamme on niin paljon yksinäisyyttä? Kuinka voimme vastata Jumalan *käsinä ja jalkoina* toimiessamme ihmisten yksinäisyyteen?
- Mitkä ovat yhteisön ominaispiirteet? Missä yhteisöissä olet jäsenenä, mihin yhteisöihin kuulut? Kuinka helppoa vammaisen tai erikielisen tai erivärisen ihmisen on tulla yhteisön täysivaltaiseksi jäseneksi? Millaiset luonnehdinnat siitä, mikä on yhteisö, olisivat kaikkein inklusiivisimpia,

sisään sulkevia, vammaisille, erikielisille tai erivärisille ihmisille? Mitä ajattelette virtuaaliyhteisöistä?

- Jakakaa parin kanssa omia kokemuksianne yksinäisyydestä. Osaatko kuvailla, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet yksinäisyyteen? Rukoilkaa toistenne kanssa ja puolesta.
- Ehtoollinen ilmaisee parhaiten kristittyjen ykseyttä. Kirjoittakaa kuvauksia erilaisista sairauksista tai vammoista (halvaus, sokeus, näkövammainen, kuurous, huonokuuloisuus, Parkinsonin tauti, oppimisvaikeutta, ymmärtämisen vaikeus, autismi, muistisairaus jne.), lappuja pitää olla yhtä paljon kuin ryhmässä on jäseniä. Jakakaa laput sitten satunnaisesti ryhmäläisille, kukin ryhmäläinen tarkastelee kristittyjen ykseyttä siitä näkökulmasta, mikä on lapussa mainittu. Keskustelkaa, kuinka ehtoollista voidaan viettää niin, että jokainen voi olla osallisena.
- YK:n sopimuksessa vammaisten ihmisten oikeuksista vammaiset henkilöt määritellään näin: Vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.
 - Mitkä ovat suurimpia osallistumisen ja osallisuuden esteitä?
 - Keskustelkaa siitä, kuinka kirkossa ja seurakunnissa voitaisiin lisätä kaikkien osallisuutta poistamalla osallistumisen esteitä.
- Oliko Jeesukselle ihmisenä kokemus yksinäisyydestä tai syrjäytymisestä tuttu? Milloin ja millaisessa tilanteessa? Jakakaa ajatuksenne.
- Keskustelkaa yhteenkuuluvuuden ja hyväksytyksi tulemisen sekä ulkopuolelle jäämisen kokemuksista. Kuvaillakaa omia kokemuksianne. Rukoilkaa toistenne kanssa ja puolesta.
- Kirkon tulee uskaltaa kyseenalaistaa, ottaa kantaa ja puolustaa heikompia. Keskustelkaa väitteestä, kommentteja puolesta ja vastaan sekä miettikää

esimerkkejä *heikommista*. Kuka määrittelee sen, ketkä ovat heikompia?

- Kuinka inklusiota, kaikkien osallisuutta, voisi vahvistaa kotiseurakunnassasi?
- Onko seurakunnassasi helppoa solmia uusia tuttavuuksia? Miten sitä voisi helpottaa? Tätä voi tutkia myös seuraavan rooliharjoituksen avulla: Ryhmä rakentaa kuvitteellisen seurakunnan ryhmän kokoontumisesta, esimerkiksi raamattupiiri, kuoronharjoitus, seurakuntailta. Ryhmäläiset esittävät vuorotellen tulijaa, joka tulee mukaan ensimmäistä kertaa.
 - Miltä tuntuu tulla mukaan ensimmäistä kertaa?
 - Millä tavalla uusi tulija huomioidaan vai jääkö hän huomiotta?
 - Millä tavalla tulijan voisi toivottaa tervetulleeksi?
 - Millä tavalla ryhmä tai piiri voi osoittaa vieraanvaraisuutta? Miten tilaisuus voidaan rakentaa vieraanvaraisemmaksi?
- Lopuksi keskustellaan yhdessä, millainen yhteisö seurakunta on? Onko seurakunnassa tilaa kaikenlaisille ihmisille?

Hartaus

Lukekaa virsi 978

Ketä ovat tässä maailmassa, Suomessa, omalla paikkakunnalla ja omassa seurakunnassa: ”heikot”, ”pienimmät”, ”yksinkertaiset”, ”lapsenmieliset”, ”hiljaiset”? Valmistakaa rukous, jossa rukoillaan näiden ihmisten kanssa.

Laulakaa virsi 978 rytmittäen sitä rukouksilla.

Lauletaan ja viitotaan tukiviittomin virsi 955.

Lauletaan ja viitotaan tukiviittomin virsi 958.

Lauletaan virsi 927, ja jokainen, joka haluaa, rukoilee oman rukouksensa.

10. Jäseniä on monta, ruumis on yksi

1. Kor. 12:4–26

Armolahjoja on monenlaisia, mutta Henki on sama. Myös palvelutehtäviä on monenlaisia, mutta Herra on sama. Jumalan voiman vaikutuksia on monenlaisia, mutta hän, joka meissä kaikissa kaiken vaikuttaa, on sama. Hän antaa Hengen ilmetä itse kussakin erityisellä tavalla, yhteiseksi hyödyksi. Yhden ja saman Hengen voimasta toinen saa kyvyn jakaa viisautta, toinen kyvyn jakaa tietoa, toiselle sama Henki suo uskon voiman, toiselle parantamisen lahjan, joku saa voiman tehdä ihmeitä, joku profetoimisen lahjan, joku kyvyn erottaa eri henget toisistaan, joku kielillä puhumisen lahjan, joku taas kyvyn tulkita tällaista puhetta. Kaiken tämän saa aikaan yksi ja sama Henki, joka jakaa kullekin omat lahjansa niin kuin tahtoo.

Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin. Meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on kastettu yhdeksi ruumiiksi. Yksi ja sama Henki on yhdistänyt meidät, kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä.

Eihän ruumiskaan muodostu yhdestä jäsenestä vaan monista. Vaikka jalka sanoisi: ”Koska en ole käsi, en kuulu ruumiiseen”, se silti kuuluu ruumiiseen. Ja jos korva sanoisi: ”Koska en ole silmä, en kuulu ruumiiseen”, se silti kuuluu ruumiiseen. Jos koko ruumis olisi pelkkää silmää, olisiko silloin kuuloa? Tai jos se olisi pelkkää korvaa, olisiko silloin hajuaistia? Jumala on kuitenkin asettanut ruumiiseen kaikki eri jäsenet niin kuin on nähnyt hyväksi. Jos kaikki olisi yhtä ja samaa jäsentä, olisiko silloin mitään ruumista? Jäseniä on kuitenkin monta, kun taas ruumis on yksi.

Ei silmä voi sanoa kädelle: ”Minä en tarvitse sinua”, eikä liioin pää jaloille: ”Minä en tarvitse teitä.” Päinvastoin, juuri ne ruumiinjäsenet, jotka meidän mielestämme ovat muita heikompia, ovat välttämättömiä. Me verhoamme erityisen arvokkaasti ne ruumiinosat, joita emme pidä kovinkaan arvokkaina, ja peitämme erityisen säädyllyisesti ne, joita häpeämme. Säädyllyiset ruumiinosat eivät tällaista verhoa

tarvitse. Kun Jumala yhdisti jäsenet ruumiiksi, hän antoi vähempiarvoisille jäsenille suuremman kunnian, jotta ruumiissa ei syntyisi eripuraisuutta vaan jäsenet yhteen kuuluu huolehtisivat toinen toisestaan. Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet, ja jos yksi jäsen saa osakseen kunniaa, iloitsevat kaikki muutkin sen kanssa.

Room. 12:3–6a

Sen armon perusteella, joka minulle on annettu, sanon teille jokaiselle: älkää ajatelko itsestänne liikoja, enempää kuin on aihetta ajatella, vaan pitäkää ajatuksenne kohtuuden rajoissa, kukin sen uskon määrän mukaan, jonka Jumala on hänelle antanut. Niin kuin meillä jokaisella on yksi ruumis ja siinä monta jäsentä, joilla on eri tehtävänsä, samoin me kaikki olemme Kristuksessa yksi ruumis mutta olemme kukin toistemme jäseniä. Meillä on saamamme armon mukaan erilaisia armolahjoja.

Taustaa

Paavali vertaa seurakuntaa ruumiiseen. Ruumiinjäsenet ovat erimuotoisia ja niiden tehtävät ovat erilaisia, yhdessä ne muodostavat toimivan kokonaisuuden. Kuva ruumiista on kuva yhteisön jäsenten välisestä riippuvuudesta toinen toisistaan. Kaikki jakavat yhdessä niin hyvät kuin huonotkin kokemukset.

Muodostamme usein käsityksen toisesta ihmisestä vain yhden ominaisuuden perusteella. Kiinnitämme ensisijaisesti huomiomme henkilön sukupuoleen, ihon väriin, vammaan, kieleen tai muuhun seikkaan. Emmekä huomaa henkilön muita ominaisuuksia, hänen Jumalta saamiaan lahjoja.

Voimme ajatella, että vammaisen ihmisen ensisijainen tarve on parantua vammastaan. Tai ajattelemmme, että vammaisuuteen liittyy aina kipua tai kärsimystä. Monet vammaiset ihmiset ovat sinut vammaisuutensa kanssa, se on osa heitä. Mutta he eivät ole yhtä kuin heidän vammansa. Heillä on samanlaisia tarpeita ja rukousaiheita kuin ihmisillä yleensä: työn menettäminen tai työttömyys, rahahuolet, ihmissuhteet tms. Sama pätee muihinkin ihmisryhmiin, jaamme usein toisemme ihonvärin, rodun,

kielen tai muun ominaisuuden perusteella ryhmiin ja oletamme kaikkien ryhmään kuuluvien olevan muissakin suhteissa samanlaisia.

Nämä raamatunkohdat luonnehtivat kirkkoa ja seurakuntaa yhteisönä, joka jakaa ilonsa ja surunsa, voimavaransa ja lahjansa ja jonka jäsenet ovat riippuvaisia toinen toisistaan. Kyse on antamisesta ja vastaanottamisesta. Jotkut meistä ovat enemmän antajia, heille on vaikeaa ottaa vastaan apua. Toisille tarjoutuu harvoin mahdollisuutta olla antavana osapuolena, ehkä juuri sen tähden, että heillä on jokin vamma. Elämä voi muotoutua silloin passiiviseksi vastaanottamiseksi. Jeesus sanoo, että on autuaampaa antaa kuin ottaa. (Apt. 20:35) Miksi joiltakin ihmisiltä pitäisi kieltää antamisen siunaus?

Ehtoollinen on ehkä se tilanne, jolloin voimme kokea eniten yhteenkuuluvuutta Kristuksen seurakuntana. Kuitenkin jotkut ihmiset voivat jäädä ulkopuolisiksi esimerkiksi sen tähden, että he eivät pääse alttarialueelle, koska portaat erottavat sen muusta kirkkosalista. Ehtoollisen jakaminen voidaan järjestää niin, että jokainen voi olla osallinen.

Ehtoollinen voi olla kauniisti moniaistinen ja inklusiivinen. Vasta leivotun tai lämmitetyn leivän tuoksu täyttää huoneen. Jos leipä muretaan mikrofonin lähellä, murtaminen voidaan sekä nähdä että kuulla. Jos viiniä kaadetaan ehtoollismaljaan korkealta, se voidaan myös nähdä ja kuulla. Leipää ja viinimaljaa voidaan koskettaa. Maistamme ehtoollisaineet ja tunnemme viinin tuoksun. Ehtoollisen voi vastaanottaa kaikilla viidellä aistilla. Silloin myös ne, joilta puuttuu jokin aisti, voivat olla mukana jäljellä olevien aistien kautta.

Sanottua

Jos vammaiset ihmiset muodostaisivat yhden kansan, se olisi kooltaan kolmanneksi suurin, Kiinan ja Intian jälkeen eli yli miljardi ihmistä. Se olisi köyhin ja vähiten koulutettu kansa, jonka väestöstä suurin osa olisi työttömiä. Kaikki sen jäsenet eivät olisi saaneet vielä kuulla evankeliumia, sen jäsenten kirkossa käynti prosentti olisi kaikkein alhaisin. (Tony Phelps-Jones)

Kynnyskysymys: Tervetuloa?
(Tero Kärkkäinen)

Taivaaseen ei ole portaita!
(John Naudé)

*Ihmiskunnan murrettu ruumis,
pelon muureilla toisistaan erotetut jäsenet,
omaa itseensä lukkiutuneet ihmiset
pelkäävät erilaisuutta ja etsivät vain turvallisuutta.*
(Jean Vanier)

*Paavali kuvaa kirkkoa Kristuksen ruumiiksi. Se on
ristiinnaulittu ja haavoitettu, ylösnoussut Kristuksen ruumis.
Kuten ylösnousseella Jeesuksella oli naulojen jäljet,
vammat, ruumiissaan, niin tulee olla myös kirkolla, jos se
tahtoo olla kokonainen tässä murtuneessa maailmassa.
Kirkko Kristuksen ruumiina muistuttaa meitä siitä, että
kaikki ruumiit ovat haavoittuvaisia. Jos hyväksymme tämän
kirkon murtuneisuuden, voimme oppia ymmärtämään, että
vammaisten ihmisten vammaisuus voi myös olla lahja.*
(Bob Brooke)

*Yhteenkuulumisen tunne nousee luottamuksesta: luottamus
on sitä, että vähä vähältä hyväksymme toiset sellaisina kuin
he ovat, lahjoineen ja rajoituksineen, jokaisen sellaisena
kuin Jeesus hänet on kutsunut.*
(Jean Vanier)

*Rakastaminen ei ole sitä, että annat rikkauksiasi, vaan että
paljastat toisille heidän aarteensa, heidän lahjansa, heidän
arvonsa, ja luotat heihin ja heidän kykyynsä kasvaa.*
(Jean Vanier)

Keskusteltavaa

- Jokainen miettii, mikä jäsen hän on tässä kokonaisuudessa, seurakuntaruumiissa. Rooleista käsin ihmiset asettuvat ryhmäksi niin, että ruumiin jäsenet ovat kosketuksissa toisiinsa kukin omalla paikallaan.
 - Kun ryhmä on valmis, jokainen saa kertoa, mikä jäsen hän on ruumissa ja mikä on hänen tehtävänsä kokonaisuudessa.

- Keskustelkaa koko ryhmänä tai pareittain siitä, miltä oma paikka Kristuksen ruumiissa tuntuu. Lopuksi käydään yhteinen keskustelu siitä, puuttuuko tästä seurakuntaruumiista tärkeitä jäseniä. Jos puuttuu, mistä niitä saisi? Kuinka jäsenet toimivat yhdessä?
- Millaista olisi luonteva suhtautuminen vammaisiin ihmisiin ja vammaisuuteen?
 - Perheeseen on syntynyt vammaisen lapsi, millaisen tervehdyksen haluaisit lähettää perheelle?
 - Ystäväsi vammautuu aivoverenvuodon seurauksena ja menettää osittain puhekykynsä. Muuttuuko ystävyysenne jollakin tavalla sen jälkeen?
- Kristuksen ruumis on täydellinen vasta silloin, kun vammaisten, eriväristen, erikielisten tai eri-ikäisten ihmisten mukana olo eli inklusio kirkossa on täydellistä.
 - Kuinka seurakunnassa voisi edistää moninaisuutta?
 - Mitkä ja kenen lahjat eivät pääse käyttöön seurakunnassanne?
- Miten radikaalisti kirkko muuttuisi, jos vammaisten ihmisten inklusio toteutuisi täydellisesti kirkon toiminnassa, hallinnossa ja viestinnässä? Kuinka tämä näkyisi omassa seurakunnassasi?
- Miten ajatus siitä, että me olemme toinen toistemme jäseniä, voi toteutua ihmisen yksilöllisyyttä korostavassa maailmassamme?
- Kutsukaa kokoontumiseen mukaan henkilöitä, jotka hoitavat sairasta tai vammaista omaistaan. Millaisia arkipäivän haasteita heillä on tässä tehtävässä? Miten he suhtautuvat tilanteeseen? Voisiko seurakunta tukea tai auttaa heitä joissakin asioissa? Kootkaa heidän rukousaiheitaan ja rukoilkaa heidän kanssaan.
- Ketkä seurakunnassa huolehtivat työkseen vammaisista ihmisistä? Tarvitsevatko he seurakunnan tukea?
- Kuinka kirkossa tai seurakunnassa voisi arvostaa moninaisuutta enemmän?

- Onko kaikkien ihmisten hätä samanarvoista ja yhteistä?
- Tehkää ryhmässä yhdessä (lattia)palapeli. Arvioikaa sitä, kuinka ryhmä toimii, millaisia rooleja ryhmäläiset ottivat jne. Miten seurakunnassa toimitaan ryhmässä? Millaisia ryhmiä siellä on?

Hartaus

Rakentakaa alttari, joka kuvaa Kristusta (esimerkiksi risti, kynttilä tms.) kirkon päässä. Asettukaa *Kristuksen ruumiiksi* suhteessa alttariin kuten ensimmäisessä tehtävässä. Jokainen voi sanoa oman rukouksensa edustamansa ruumiinjäsenen ja sen tehtävän näkökulmasta.

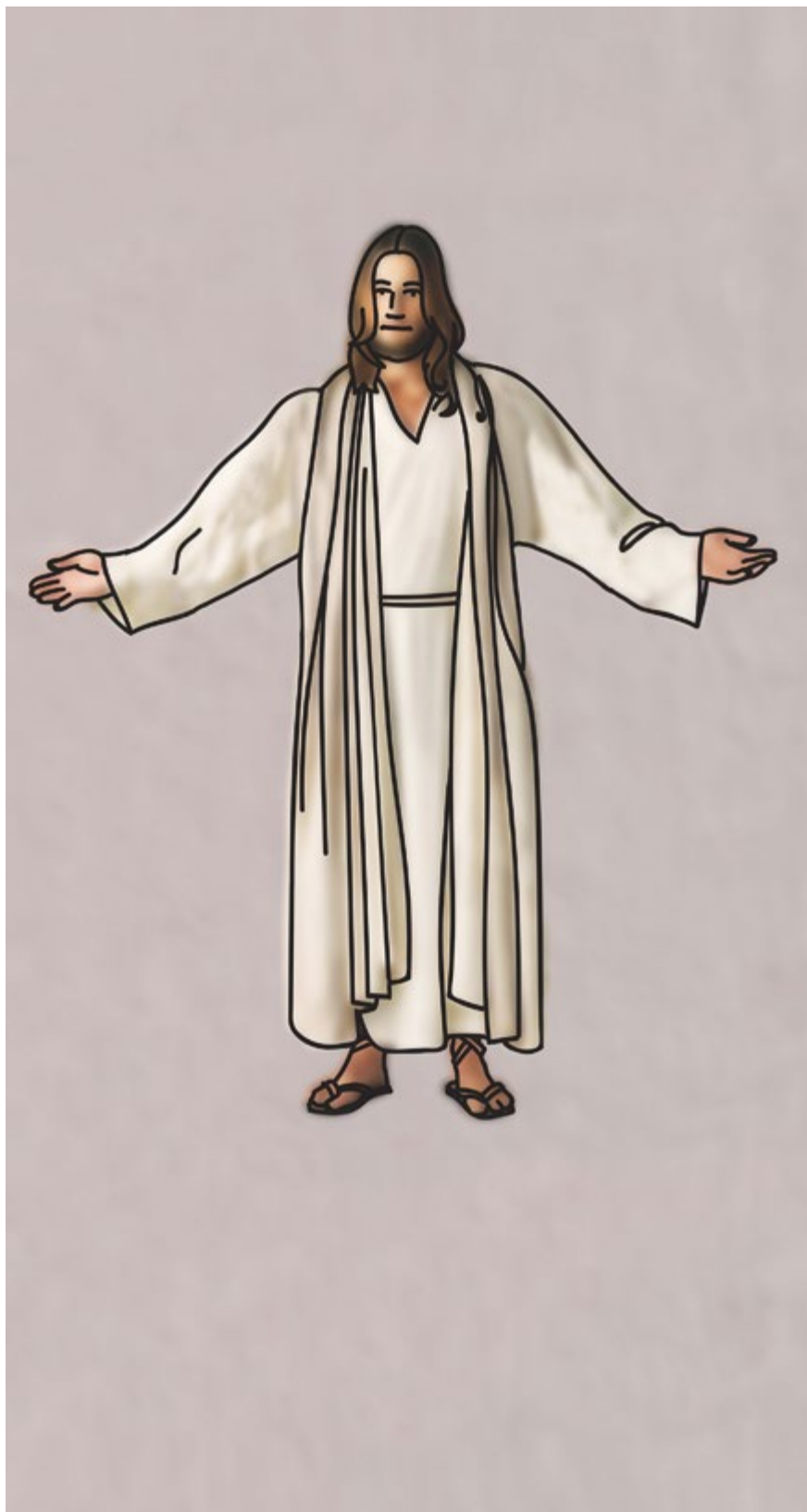
Virsi 454

Lopuksi luetaan yhteen ääneen Isä meidän -rukous

K Isä meidän, joka olet taivaissa.
 Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
 Tulkoon sinun valtakuntasi.
 Tapahtukoon sinun tahtosi,
 myös maan päällä niin kuin taivaassa.
 Anna meille tänä päivänä
 meidän jokapäiväinen leipämme.
 Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
 niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
 jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
 Äläkä saata meitä kiusaukseen,
 vaan päästä meidät pahasta.
 Sillä sinun on valtakunta ja
 voima ja kunnia iankaikkisesti.
 Aamen.

Herran siunaus yhteen ääneen alla olevassa muodossa:

K Herra siunaa meitä ja varjelee meitä.
 Herra kirkastaa kasvonsa meille ja
 on meille armollinen.
 Herra kääntää kasvonsa meidän puoleemme ja
 antaa meille rauhan.
 Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
 Aamen.

11. Tulkaa, kaikki on jo valmiina

Luuk. 14:15–24

Tämän kuullessaan sanoi eräs pöytävieraista Jeesukselle: "Autuas se, joka saa olla aterialla Jumalan valtakunnassa."

Jeesus vastasi näin:

"Eräs mies järjesti suuret pidot ja oli kutsunut paljon vieraita. Kun pitojen oli määrä alkaa, hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: 'Tulkaa, kaikki on jo valmiina.' Mutta yksi toisensa jälkeen nämä alkoivat esittää verukkeita. 'Olen ostanut pellon', sanoi yksi, 'minun täytyy mennä katsomaan sitä. Suothan anteeksi, etten pääse tulemaan.' 'Ostin viisi härkäparia', sanoi toinen, 'ja olen lähdössä kokeilemaan niitä. Suothan anteeksi, etten pääse tulemaan.' Kolmas sanoi: 'Olen juuri mennyt naimisiin enkä siksi voi tulla.'"

Palvelija palasi ja kertoi tämän herralleen. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalle: 'Mene kiireesti kaupungin kaduille ja toreille ja tuo tänne köyhät ja raajarikot, sokeat ja rammat.' Palvelija tuli sanomaan: 'Herra, olen tehnyt niin kuin käskit, mutta vielä on tilaa.' Silloin herra sanoi: 'Mene maanteille ja kyljen kujille ja vaadi ihmisiä tulemaan, jotta taloni täyttyisi. Ja siitä voitte olla varmat, että yksikään noista, jotka minä kutsuin, ei pääse minun pitopöytäni!'"

Luuk. 14:15–24 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/luukas.html>

Joh. 20:19b–22

Yhtäkkiä Jeesus seiso i heidän keskellään ja sanoi: "Rauha teille!" Tämän sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Ilo valtasi opetuslapset, kun he näkivät Herran. Jeesus sanoi uudelleen: "Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät." Sanottuaan tämän hän puhalsi heitä kohti ja sanoi: "Ottakaa Pyhä Henki."

Joh. 20:19b–22 viittomakielellä:

<http://viittomakieli.evl.fi/johannes.html>

Taustaa

Jeesus kertoo suurista pidoista, joihin on kutsuttu tärkeitä ihmisiä. Ne olivat suuret pidot, joissa riitti tilaa kaikille. Kutsutut vieraat kieltäytyivät tulemasta vedoten erilaisiin syihin, heillä oli tärkeämpää tekemistä.

Kun isäntä näkee tyhjät paikat, hän toimii varsin erikoisella tavalla. Hän lähettää palvelijansa kaduille kutsumaan köyhiä ja vammaisia ihmisiä. Isännän tavoitteena on, että talo on täynnä vieraita. Sen sijaan, että kutsutut olisivat yhteiskunnan silmäätekeviä, kutsuilla onkin nyt niitä, jotka ovat yhteiskunnassa vähäisiä, voisi sanoa syrjäytyneitä. Näillä kutsuilla paikalla ovat ne, joita ei tavallisesti kutsuta. Sekä yhteiskunnassa että kirkossa on tapana kutsua juhlatilaisuuksiin ihmisiä valta- tai virka-aseman perusteella. Tavalliset ihmiset tai jollakin tavalla syrjässä olevat eivät saa kutsua.

Jeesus söi publikaanien ja muiden syntisten kanssa. (Matt. 9:10) Viesti on selvä! Isäntämme, Herra Jeesus, on antanut meille tehtäväksi täyttää kaikki juhlien vieraspaikat. Pöydässä on vapaita paikkoja kaikenlaisille ihmisille, kaikenlaisille ihmisryhmille.

Jeesus julisti inklusiivista, kaikkia koskevaa ja sisäänsä sulkevaa evankeliumia: kutsu juhliin on avoin kaikille. Kuinka me toteutamme Jeesuksen antamaa tehtävää? Julkisen toimintansa alussa Jeesus kuvasi tehtävänsä Jesajan kirjasta otetuin sanoin:

*Herran henki on minun ylläni,
sillä hän on voidellut minut.
Hän on lähettänyt minut
ilmoittamaan köyhille hyvän sanoman,
julistamaan vangituille vapautusta
ja sokeille näkönsä saamista,
päästämään sorretut vapauteen
ja julistamaan Herran riemuvuotta.*
(Luuk. 4:18–19)

Jeesus näki tehtäväkseen tuoda ilosanoma köyhille, vangituille, sokeille ja sorretuille. Tämä ymmärretään usein hengellisesti, mutta jos luemme evankeliumeja, on aivan selvää,

että tämä on hyvin konkreettinen ohje. Jeesus antoi laatuai-
kaa ja huomiota niille, jotka olivat yhteiskunnassa syrjässä.

Huomaammeko omassa yhteiskunnassamme ne ihmiset, jotka Jeesus nimesi sanomansa kohteiksi: suhteellisessa köyhydessä elävät, ikään kuin vankeina omissa kodeissaan olevat vanhukset ja sairaat, heikossa tai haavoittuvassa asemassa olevat, yhteiskunnasta tai työpaikoista syrjäytetyt, vammaiset ihmiset, maahanmuuttajat tai pakolaiset, työttömät tai asunnottomat.

Eikö meidän pitäisi sitoutua tähän:

*Toisenlaista paastoa minä odotan:
että vapautat syyttömät kahleista,
irrotat ikeen hihnat
ja vapautat sorretut,
että murskaat kaikki ikeet,
murrat leipää nälkäiselle,
avaat kotisi kodittomalle,
vaatetat alastoman, kun hänet näet,
etkä karttele apua tarvitsevaa veljeäsi.*
(Jes. 58:6–7)

Tähän kaikkeen Jeesus kutsuu, kun hän lähettää meidät maailmaan ja sanoo: *Rauha teille!*

Sanottua

*Messu ei ole täydellinen, jos sieltä puuttuvat lapset, nuoret,
vammaiset, sairaat, terveet, vanhukset, köyhät, rikkaat,
keski-ikäiset, surevat, iloitsevat, muualta tulleet ja aina
täällä olleet.*
(Kaisa-Leena Hannikainen)

*Epäilemättä musiikki ei ehkä miellyttänyt kaikilta osin kaikkia
seurakuntalaisia, mutta sellaista se kaikenikäisten messu on.
Välillä en jostakin tykkää, mutta silti voin olla paikalla.*
(Samuli Koivuranta)

*Olemme koolla, koska tarvitsemme elämän leipää, emme
saadaksemme elämyksiä ulkokehällä olevista asioista.*
(Kaisa-Leena Hannikainen)

Messussa oleellista on se, et seurakunnan ei tarttis jännittää toisiaan, ymmärtämistä tai käyttäytymistä. Et messussa olis sellainen rauha, joka kätkee sisäänsä koko seurakunnan. Siinä rauhassa on tilaa mokata, kompuroida, päästää vääriä ääniä ja jäädä silti rauhaan.
(Elina Jokipaltio)

Keskusteltavaa

- Ryhmä jakautuu kahteen riviin, jotka asettuvat toisiaan vastapäätä.
Rivin A ihmiset ovat palvelijoina siinä talossa, jonka isäntä on järjestänyt suuret pidot.
Rivin B ihmiset ovat erilaisia kyläläisiä.
A:t lähtevät kutsumaan vastapäätä olevia kyläläisiä pitoihin. Kukin heistä vastaa kutsuun valitsemallaan tavalla.
Kun tilanne on lauennut, asetutaan uudelleen vastakkain oleviin riveihin, vaihdetaan roolit (palvelijat kyläläisiksi ja päinvastoin) ja uusitaan toiminta.
Lopuksi keskustellaan kokemuksista.
- *Jos vammaiset ihmiset muodostaisivat yhden kansan, se olisi kooltaan kolmanneksi suurin, Kiinan ja Intian jälkeen eli yli miljardi ihmistä. Se olisi köyhin ja vähiten koulutettu kansa, jonka väestöstä suurin osa olisi työttömiä. Kaikki sen jäsenet eivät olisi saaneet vielä kuulla evankeliumia, sen jäsenten kirkossa käynti prosentti olisi kaikkein alhaisin.* (Tony Phelps-Jones)
Onko tämä teille uusi näkökulma vammaisuuteen ja vammaisiin ihmisiin? Mikä on oma vastuusi evankeliumin elämisestä todeksi? Entä kirkon tai seurakuntanne vastuu?
- Miten vammaiset ihmiset on otettu huomioon seurakuntanne lähetystyössä?
- Arvioikaa, kuinka paljon Jeesus evankeliumien mukaan käyttää ajastaan valtaa pitävien kanssa ja kuinka paljon *vähäisten veljien* kanssa? Kuinka meidän Jeesuksen seuraajina pitäisi toimia omassa elämässämme ja seurakuntana?

- Mitä keskinäinen riippuvuus toinen toisestamme voisi olla seurakuntanne elämässä?
- Mitä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää se heille. Mitä tämä tarkoittaa suhteessa vammaisiin ihmisiin, maahanmuuttajiin, vanhuksiin, pakolaisiin tai muihin yhteiskunnassa ja kirkossa syrjäytyneisiin ihmisiin?
- Jokaisella on jotakin annettavaa Kristuksen ruumiille, kirkolle tai seurakunnalle. Meidän tehtävänämme on löytää se, mitä kullakin on tuotavana yhteiseen jakoon. – Mitä tämä tarkoittaa seurakunnassa esim. jumalanpalveluksessa?
- Jokaisen on saatava kuulla evankeliumi omalla kielellään. Kuinka tämä toteutuu kirkossa ja seurakunnassa?
- Pohtikaa osallisuuden ja osallistumisen esteitä seurakunnassa yleensä ja erityisesti evankeliumin ymmärtämisen kannalta seuraavien ihmisten näkökulmista:
 - kuurot ja viittomakieliset, huonokuuloiset, kuuroutuneet, näkövammaiset ja kuulonäkövammaiset, pyörätuolin käyttäjät, ihmiset, joilla on jokin liikkumisen vaikeus, CP-vammaiset, autistit, ihmiset, jotka eivät kykene kommunikoimaan puheella, ihmiset, joilla on oppimisvaikeuksia tai ihmiset, joilla psyykkisiä ongelmia jne.
 - Mitä esteiden poistamiseksi voisi tehdä?
- Miten seurakunnassa voi toimia niin, että kaikki ihmiset voivat olla osallisina ja halutessaan myös osallistua seurakunnan elämään ja toimintaan? Kuinka voidaan käyttää kaikkien ihmisten lahjoja yhteiseksi hyväksi?
- Mitä Jeesus tekisi?

Ehtoollishartaus

Valkoisella liinalla peitetty pöytä, jolla on risti sekä toisella puolella kokonainen leipä ja kannu ja toisella puolella ehtoollisaineet: leipä ja viini.

Pöytä muistuttaa meitä aterioista, joita valmistamme kotona sekä pääsiäisateriasta, jonka Jeesus söi opetuslastensa kanssa ja jonka Jeesus asetti seuraajilleen muistoateriaksi eli ehtoollisesta.

Vuororukous:

E Kiitos luomisen lahjoista, jotka annat ravinnoksemme.
K Jumalalle kiitos.

E Kiitos näistä lahjoista, jotka yhdessä jaamme.
K Jumalalle kiitos.

L Kristus otti leivän ja viinin, siunasi ja jakoi ne.
Muistamme hänen elämänsä, kuolemaansa ja
ylösnousemustaan.
K Jumalalle kiitos.

Raamatun luku: Mark. 14:22–25

*Aterian aikana Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: ”Ottakaa, tämä on minun ruumiini.”
Sitten hän otti maljan, kiitti Jumalaa ja antoi heille, ja he kaikki joivat siitä. Hän sanoi: ”Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodatetaan kaikkien puolesta. Totisesti: minä en enää maista viiniköynnöksen antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon uutta viiniä Jumalan valtakunnassa.”*

Virsi 59 Leipää pelloilta maan

L Pyhä Jumala,
kiitos, että olet antanut meille elämän.
Iloitsemme siitä, että
sinä lähetit Poikasi Jeesuksen pelastamaan maailman.
Jeesus kuoli ristillä, jotta
me saamme syntimme anteeksi.
Hän nousi ylös haudasta, jotta
me saamme elää ikuisesti.
Hän antoi meille ehtoollisen yhteiseksi kiitosateriaksi.

*Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet
kavallettiin,
otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen
sanoen:*

*Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.*

*Samoin hän otti maljan, kiitti ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.*

Me täytämme tämän käskyn, kun
me vietämme ehtoollista.
Me julistamme Jeesuksen ristinkuolemaa.
Me uskomme, että
Jeesus on noussut kuolleista ja
Jeesus on astunut taivaaseen.
Me odotamme, että
Jeesus tulee takaisin.

Hyvä Jumala,
siunaa meitä Pyhällä Hengelläsi, että
me otamme uskossa vastaan ehtoollisen lahjan,
Kristuksen ruumiin ja veren.
Kiitos suuresta lahjasta,
Isä, Poika ja Pyhä Henki. Aamen.

K Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä
meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja
voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Ehtoollisen jako

- L** Me olemme ottaneet vastaan ehtoollisen,
Kristuksen ruumiin ja veren.
Jeesus Kristus antaa meille ikuisen elämän.
Aamen.
- L** Pyhä Jumala,
kiitos ehtoollisesta.
Sinä rakastat meitä.
Kiitos, että annat meille
voimaa ja rohkeutta elää arjessa.
Me ylistämme sinua, Jeesus Kristus,
kuoleman voittaja ja
uuden elämän antaja.
Aamen.
- K** Herra siunaa meitä ja varjelee meitä.
Herra kirkastaa kasvonsa meille ja
on meille armollinen.
Herra kääntää kasvonsa meidän puoleemme ja
antaa meille rauhan.
Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
Aamen.

Hartaus

Lauletaan ja viitotaan tukiviittomin virsi 959.

Lähteitä ja lisämateriaalia

A Gift of Being, Called to Be a Church of All and for All,
EDAN, WCC Central Committee 2016

saavu – Kirkon saavutettavuusohjelma, 2012

Korhonen, Elina & Mäkinen, Inka (toim.)
Ilman esteitä – Vammaisten seksuaalioikeudet ja kehitys,
Väestöliitto, Väestötietosarja 23

Kuusi, Riitta
**Vammaisuus sosiaalisena ja ilmiönä ja teologisena
kysymyksenä,** Ylemmän pastoraalitutkinnon tutkielma
2016. sakasti/saavutettavuus/tutkittua tietoa/vammaisuus

Pruuki, Heli (toim.)
**Kaunis ihminen – Sukupuolisuuden ja seksuaalisuuden
kohtaaminen seurakunnassa,** Kirjapaja, Helsinki, 2018

Reinikainen, Marjo-Riitta
**Vammaisen nais- ja miesruumiin arvo – Vammaisuus
ja sukupuoli yhteiskunnassa.** Janus: sosiaalipolitiikan ja
sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti ISSN 1235-7812, 7
(1999): 4, s. 341–351

Saarinen, Risto
Ihmisten kohtaamisen teologiaa
[https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/42068/
saarinen_kohtaaminen2007ta.pdf?sequence=2](https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/42068/saarinen_kohtaaminen2007ta.pdf?sequence=2)

Yhteinen keittiö -hanke: <http://yhteinenkeittio.fi/>

KIRKON SAAVUTETTAVUUSOHJELMA

Seurakunta – kuten mikä tahansa ihmisten yhteisö – määrittelee mitä pitää luovallisena, mikä on hyväksyttyä ja toivottavaa. Mahdollistava kirkko -raamattumateriaali on käytännön työväline, jolla yhteisö voi haastaa itsensä muutokseen. Miten seurakunnasta tulee paikka, jonka jokainen voi kokea omakseen? Yhteisöksi jossa hänet otetaan vastaan ja jossa voi olla oma itsensä. Kun minut ja minun lahjani otetaan vakavasti, saan olla tärkeä osa Kristuksen ruumista.

KIRKKOHALLITUS⁺

ISBN 978-951-789-600-9 (NID.) • ISBN 978-951-789-601-6 (PDF)

SUOMEN⁺
EV.LUT.
KIRKKO